

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9600

Vol. LXXXI Keleto 20 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 17, 1978 Nr. 270

Is "Aukros" Nr. 11 (51)

Politinių kalinių šalpos fondas

Jau keletą metų Tarybų Sąjungoje veikia Aleksandro Solženičyno kurtas Politinių kalinių ir jų šeimų šalpos fondas. Fondas teikia materialinę paramą višioms asmenims, tarp jų ir lietuviams, kurie Tarybų Sąjungoje nuteisti arba ištremti už savo įsitikinimus.

Iki 1977 m. pradžios, t. y. iki jo arešto, Fondo tvarkytoju buvo Aleksandras Ginzburgas. Šiuo metu Fondo tvarkytojais yra maskviečiai Irina Žolkovskaja — Ginzburg (A. Ginzburgo žmona) ir T. Chodorovič.

Fondas teikia nuolatinę pašalpą iki 30 rublių kas mėnesį šiais atvejais:

- politiniams kaliniams;
- vargstančioms politinių kalinių šeimoms, kuriose yra nepilnamečių vaikų;
- senyvo amžiaus buvusiems polit. kaliniams.

Be to, dar gali būti suteikiama vienkartinė pašalpa tokiais atvejais:

- asmenims, vykstantiems pasimatyti su politiniais kaliniais ir lagerius arba su tremtiniais — iki 100 rublių;
- paleistiems iš lagerių politiniams kaliniams įsikurti — iki 300 rublių.

1977 metais Fondas sušalpė daugiau kaip dešimt lietuvių politinių kalinių ir jų šeimų. Tam reikalui išleista apie 2500 rublių.

Šiuo metu Permės, Mordovijos ir kituose lageriuose, tremtyje ir saugumo tardymo kalėjime

yra apie 60 politinių kalinių iš Lietuvos. Fondas bus dėkingas visiems geros valios žmonėms, kurie, vadovaudamiesi gailėstingumo ir užuojautos jausmais, padės Fondui išlaikyti visus kalinius ir jų šeimoms, kuriems reikalinga materialinė parama.

Fondas nuolat dėkoja visiems, kurie iš artimo meilės ir žmoniškumo savo asmeninėmis santaipomis padeda Fondui.

OVACIJOS STALINUI...

Š. m. vasario 19 d. "Tiesa" atspausdino platų reportažą apie teismo procesą, kurio metu buvo teisiamas buvęs zondkomandos eilinis (1941 m.) Vincas Sausaitis. "Teismas nutarė pripažinti Vincą Sausaitį kaltu, pagal Lietuvos TSR BK 62 straipsnio I dalį. Už Tėvynės išdavimą jam paskirta aukščiausia bausmė — sušaudymas".

Apie tą patį laiką viename iš rajonų buvo teisiamas Jonas Žilinskas, kaip politinis kalinis jau du kartus kalėjęs (viso apie 15 — 20 metų). Teismo metu prokuroras reikalavo teisiamajam aukščiausios bausmės — sušaudymo. Š. m. vasario 22 d. TSRS gynybos ministras D. Ustinovas ilgą savo kalbą pagarbiai paminėjo Stalino vardą. Į tai visa Maskvos Kremliaus auditorija atsiliepė net 10 sekundžių trukusiais plojimais.

Lietuviai mano, kad naujos žūdynės Lietuvoje ir ovacijos Stalinui Maskvoje turi tiesioginį ryšį.

(Bus daugiau)

Iraniečiai: janki, važiuok namo!

Teheranas. — Irano naftos produkcija dar nepasiekė pilnos gamybos, bet apie 75 nuoš. darbininkų jau grįžo į darbą. Teherane kai kur darbininkai neįleidžia į darbotvėtes užsieniečių, daugiausia amerikiečių. Šią savaitę daug irane dirbančių amerikiečių gavo atsisakymus, parašytus menka anglų kalba. Ten sakoma: "Prakeiktas janki. Tu žinai apie šacho monarchiją ir jo žudynes, bet kada visi liberalūs žmonės ji smerkia, tu ir tavo prakeiktas prezidentas ji remia. Dėl to visi iranietis tavęs nenėra. Tegyvuoja islamas! Janki, važiuok namo!"

Paskutinės riaušės Teherane buvo sudeginta daug Amerikos įstaigų: Pan American Airways, Inter Continental viešbutis, Sudegė Pepsi Cola sunkvežimis ir Bell Helicopter autobusas. Minia nušovė taxi vairuotoją, kuris vežė du amerikiečius.

Iš Irano jau išvažiavo apie 4,000 amerikiečių, daugiausia šeimų narių. General Electric per 10 dienų prarado 16 tarnautojų, Bell Helicopter neteko 200, daug amerikiečių jau užsisakė lėktuvuose vietas, bet turi laukti.

— Amerika ir kitos Vakarų valstybės žada padidinti ekonominę paramą Zairės valstybei, nes ji rado bendrą kalbą su komunistų valdoma Angola.

— Phillips Petroleum bendrovė pardavė už 573 mil. dol. savo akcijas Pacific Petroleum bendrovei Kanados vyriausybei.

Britanijos parlamento sesijos iškilmingo atidarymo nuotrauka. Karalienė Elzbieta perskaitė vyriausybės suplanuotą programą.

Kinijoje nesibaigia partijos valymas

Tokio. — Japonijos žinių agentūra Kyodo paskelbė apie komunistinės Kinijos naują žingsnį keičiant politinę partijos liniją. Tūkstančiai Kinijos žmonių, partijos ir vyriausybės veikėjų, kurie buvo pasmerkti ir "išvalyti" 1957 m. už ideologinius nukrypimus, dabar bus reabilituoti. Kinijos komunistų partijos centro komitetas neseniai nutarė, kad visi tie, kurie buvo klasifikuoti kaip "buržuaziniai dešinieji" už rimtas klaidas ar už opoziciją partijos vadovybei, dabar suilauks tos klasifikacijos nuėmimo, paskelbė Kinijos žinių agentūra.

Kwang Ming dienraštis Pekine atspausdino partijos pirmininko Hua Kuo-feng kalbą, kurioje jis griežtai pasmerkė buvusio įtakingo Mao Tse Tungo patarėjo Yao Wen-yuan veiklą. Šis partijos veikėjas yra vienas iš "keturių gangų" narių, laikomas namų areštu. Kita tos grupės veikėja yra buvusi Mao Tse Tungo žmona Chiang Ching. Grupė bandė po Mao mirties pasigrobtį Kinijos valdžią, bet mėnesių praėjus, buvo suimta ir pasmerkta, o dabar reabilituojami tos grupės priešai.

Užsienio spauda plačiai komentuoja kai kurių aukštųjų Kinijos pareigūnų pašalinimą iš savo postų. Savo pareigų neteko partijos Pekino miesto komiteto pirmininkas sekretorius, partijos politinio biuro narys U De. Mongolijos rajone pašalintas partijos pirmasis sekretorius, centro komiteto narys Ju Tai. Partijos sekretoriai per mėnesį neteko savo vietų trijose

Puola generolo kandidatūrą

Washingtonas. — Amerikos liberalai kritikuoja prezidento Carterio nutarimą paskirti atsargos generolą George Seignious vadovauti ginklų kontrolės ir nusiginklavimo agentūrai, kuriai vadovavo Paul Warnke. Seignious esąs nusistatęs prieš susitarimą su sovietais, esąs dešinysis, net priklausęs "už taiką per jėgą koalicijai".

Kai kurie senatoriai nusistatę prieš jo paskyrimą, nes buvęs generolas nemokėjęs vadovauti "nusiginklavimui".

Prancūzai sutiko priimti pabėgėlius

New Yorkas. — Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalams įstaiga paskelbė, kad Prancūzija sutiko priimti pabėgėlius iš Vietnamo, kurie prekiniu laivu "Hai Hong" pasiekė Malaizijos krantus. Malaizija atsisakė pabėgėlius priimti ir įsakė laivui pasišalinti nuo jos krantų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Rodezijos valdžia atidėjo parlamento rinkimus 4 mėn. ir planuoja prarasti juos balandžio mėn.

— Prez. Carteris vakar posėdžiavo su Egipto viceprezidentu.

— Prezidento ekonominių reikalų patarėjai Washingtone pareiškė viltį, kad kova su infliacija bus laimėta ir atoslūgio nebus.

— Mėsos kaina Amerikoje svyruoja. Pigiausia jautiena yra Denver, Colorado, brangiausia — San Francisco.

— Popiežius Jonas Paulius II trečiądienį audiencijoje užsiminė apie abortus. Jis pareiškė, kad žmogaus gyvybė yra per didelė, per šventą vertybę, kad ją galima būtų nutraukti dėl ekonominių, socialinių spaudimų.

— Vakarų ir Rytų Vokietijos vakar pasirašė sutartį, kuri numato per 11 metų pagerinti susisiekimą tarp Vakarų Berlyno ir Vakarų Vokietijos. Bus tiesiamas naujas greitkelis tarp Berlyno ir Hamburgo.

— Sri Lankoj, buv. Ceilone, nukrito lėktuvas su maldininkais, grįžtančiais iš švento musulmonų miesto Mekos. Žuvo apie 200 keleivių.

— Amerikos senatorių delegacija kalbėjo su Kremliaus politbiuro nariu Boris Ponomarevu. Pasikeista kalbinimais ir priekaištais dėl santykių atšalinimo.

— Beirute vėl susisaukė Sirijos kareiviai su Libano krikščionių falangistais. Šeši žuvo, 18 buvo sužeisti.

— Portugalijoje streikuoja paštininkai, geležinkeliečiai ir angliai.

— Sovietų žinių agentūra paskelbė, kad lėktuve tarp Krasnodaro ir Baku "ginkluotas kriminalistas" Machajevs bandė priiversti lėktuvą skristi į užsienį, tačiau jis buvo lėktuvo sargybos nušautas. Per šešis mėn. tai jau antiras toks įvykis.

— Winston Churchillio anūkas buvo pašalintas iš konservatorių partijos pareigūno vietos, nes jis balsavo prieš britų sankcijas Rodezijai.

Meksikos nafta prilaikys kainas

Washingtonas. — Ildo sekretorius Michael Blumenthal vakar išvažiavo į Viduriniuosius Rytus, kur jis lankysis Saudi Arabijoje, Irane, Kuvaite ir Abu Džabi šeikystėje. Jo uždavinys įtikinti naftą gaminančias valstybes nekelti per daug naftos kainų. Gruodžio mėn. turi įvykti naftos valstybių konferencija.

Blumenthalio tikslams gali padėti žinios apie didelių naftos atsargų atradimą Meksikoje. Petroleos Mexicanos direktorius Jorge Diaz Serrano Chicagoje atidengė, kad nauji šaltiniai Meksikoje yra didžiausi visame pasaulyje ir gali siekti 300 bil. statinių, kas yra daugiau negu Saudi Arabijos atsargos.

— Valstybės departamentas atidengė, kad Amerika sutinka dėti Nikaragvai 6 mil. dol. ekonominės paramos, jei vyriausybė garantuos, kad pinigai bus panaudoti valstybės demokratizavimui.

LENKIJA MINĖJO

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ

Varšuva. — Žymiausias įvykis šių metų Lenkijos gyvenime buvo lenko kardinolo Karolio Wojtylos išrinkimas katalikų bažnyčios popiežiumi, tačiau antras svarbus įvykis komunistų valdomoje Lenkijoje buvo nepriklausomybės sukakties minėjimas. Pirmą kartą komunistinis režimas ne tik leido minėti 60 metų sukaktį nuo 1918 m. nepriklausomos Lenkijos įsteigimo, bet ir pats režimas tą sukaktį minėjo. Šventė įvyko lapkričio 11-12 d.

Lenkijos vyriausybė pagaliau leido atidengti ir maršalo Juozapo Pilsudskio vaidmenį nepriklausomybės atgavime. Per tris dešimtmečius Pilsudskio pavardė buvo ignoruojama, ji minėta draudžiama, o šiais metais vyriausybė suruošė apeigas Varšuvoje prie Nežinomo kareivio kapo. Varšuvos bažnyčioje buvo pašventinta Pilsudskio paminklinė lenta. Niekas neminėjo kalbės, kad maršalas Pilsudskis buvo karo vadas, kuris sumušė Leniną pasijusią bolševikų armiją ir atstūmė ją nuo Varšuvos, tuo apgindamas tik įsteigtą Lenkijos valstybę.

Bolševikų nenoras švęsti "buržuazinės Lenkijos" sukaktį aiškiai Brežnevo telegramoje, kurį jis atsiuntė Lenkijos komunistų partijos centro komiteto pirmininkui sekretoriui Edvardui Gerekui ir Lenkijos valstybės tarybos pirmininkui Henrikui Jablonskiui. Brežnevas sveikina "brolis-

ką lenkų tautą 60-tųjų Lenkijos valstybinės nepriklausomybės atkūrimo metų progą". Tačiau toliau Brežnevas pabrėžia, kad "Lenino pasirašytas dekretas atverė kelią į savarankiškos Lenkijos valstybingumo atkūrimą". Kad Lenkijos žmonės neužmirštų padėties, Brežnevas savo sveikinime primena: "Nauja era Lenkijos ilgaamžėje istorijoje prasidėjo tada, kai Tarybinė Armija ir su ja petys petin kovojusi Lenkijos kariuomenė išvadavo Lenkiją iš fašistinių grobių".

Iškilmingame Lenkijos seimo posėdyje partijos vadas Gerekas irgi neužmiršo atiduoti priklausantį duoklę "leninistinei minčiai". Rusijos "internacionalistinėje politikoje". Pagal Gereką "Lenino vyriausybė pirmoji besąlygiškai pripažino lenkų tautos apsisprendimo teisę".

Minios nustebsių lenkų džiaugsmingai demonstravo prie paminklo žuvusiems už Lenkiją kariaus. Čia buvo giedamos patriotinės giesmės, skamos kalbos. Visose bažnyčiose buvo specialios iškilmingos pamaldos, skaitomos sukaktį minintis katalikų vyskupų laiškai. Jame vyskupai pabrėžia tarp kitų dalykų, kad "tauta turi teisę sužinoti tiesą apie savo istoriją".

Paneigė gandą apie sliekus

Indianapolis. — Amerikoje kažkas paskleidė gandą, kad didžiausios hamburgerių bendrovės, tau-pydamos mėsą, pradėjo dėti į hamburgerius sumaltus sliekus. Gandai pirmiausia pasirodė Tennesse, Ohio ir Indianoje.

Trys didžiosios mėsos mėšos įmonės paskelbė griežtų paneigimų. McDonaldas paskelbė, kad bėgnis pablogėjo 30 nuoš., ypač pietryčių rajonuose. Burger Chief įmonės spaudos ryšių tarnautojas paaiškino, kad ši baisi žinia apie sliekus yra neteisybė. Hamburgeriai su sliekais būtų ne pigesni, bet brangesni, nes sliekai, auginami daugiausia mėsierio-tojams, kainuoja tarp 4 ir 8 dol. svaras.

Ugandos kariai paliko griuvėsius

Dar Es Salaam. — Tanzanijos žinių tarnyba skelbia, kad iš Ugandos atsiimtose žemėse gyvena žmonės pasakoja apie nepaprastą Ugandos kareivių žiaurumą, gyvulišką elgesį. Kari žono-gyveno apie 50,000 žmonių. Iš jų apie 40,000 sugebėjo pabėgti nuo okupanto Amino, tačiau apie 10,000 dingo be žinios. Ir Ugandos radijas pranešė, kad prezidentas Aminas lankėsi su visais ministeriais okupuotose srityse ir pareiškė nusteibimą, ra-dėjęs tiek daug išnaikinimo ir griu-vėsių. Jis apkaltino savo priešą, Tanzanijos prezidentą Nyerere, kuris sukėlęs visas gyventojų kančias. Aminas įspėjo, kad jei Tanzanija nesiliaus trukdyti Ugandai, jis smogs dar giliau į Tanzanijos teritoriją.

KALENDORIUS

Lapkričio 17 d.: Alfiejus, Elzbieta V., Getautas, Gilvinė.
Lapkričio 18 d.: Odonas, Salomeja, Lizdeika, Ledrūna.
Saulė teka 6:41, leidžiasi 4:30.

ORAS

Debesuota su lietuimi, temperatūra: dieną 45 l., naktį 36 l.

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose 847-1729, darbe 269-7557

Gal per maža ar iš viso bereiksmė bausmė

Nežmoniškas medalių ir pergalių troškimas sportininkams verčia aukštyn kojom. Medžioklės profesionalinio paruošimo ir visapusiškos finansinės pagalbos, nebeužtenka dažnos teisėjų paramos ar bandomų a la Sov. Sąjungos fechtuotojo suktybės Montrealio olimpiadoje. Vis daugiau ir daugiau pasirodo dirbtinas ir nelegalus bandomas padidinti energiją įvairiomis piliulėmis. Ir tai nežiūrint perspėjimų, vis didėjančios kontrolės ir stiprių bausmių.

Paskutinės Europos lengvosios atletikos pirmenybės šiuo atveju tiesiog skandalingos. Mediciniški tyrimai rado 5 sportininkus kaltus ir pristatė pasaulio lengvosios atletikos federacijos kongresui. Šis, atrodo, krito gana stipriai: tie 5 sportininkai buvo diskvalifikuoti 18 mėnesių ir iš jų atimti laimėti medaliai. Štai jų pavardės: E. Mironov (rutulys), V. Yersov (ietis), N. Thacenko (penkiakovė), E. Gordivenko (penkiakovė) — visi iš Sov. Sąjungos ir E. Stojanov (rutulys) iš Bulgarijos. Panašius atsitikimus jau yra pasitaikę ir vakarinio pasaulio sportininkams, bet kažkaip po ano fechtuotojo Montrealyje, po jauno plaukiko I. Kuznetsov pasaulio plaukimo pirmenybėse Berlyne ir dabar šių keturių tokie įvykiai Sov. Sąjungoje jau darosi charakteringi. Šiurpi ir pagalioti apie olimpiadą Maskvoje.

Ypač, kai ši paviršutiniškai atrodanti didžiulė bausmė iš tikrųjų nėra jau tokia baisi. Tie visi keturi juk jau gėlti dalyvauti Maskvoje. Ne veltis daug balsų aname kongrese reikalavo juos diskvalifikuoti visam amžiui. Ir dar daugiau. Ar bet kokia bausmė šiais laikais būtų dar iš viso reikšminga? Juk medicina progresuoja nesulaikoma. Panašius dalykus gal tuoj iš viso nebūsimanoma susekti ir bet kokios pastangos bus bereikšmės. Juk Sov. Sąjunga, taip išpuilingai laimėjusi pasaulio moterų gimnastikos varžybas, jau kaltinama (kad ir neoficialiai), kad ji turi medicinišką metodą sustabdyti fiziologinį moters brendimą. Kai garšioji N. Komaneci normaliai patigėję, sąjungos gimnastės liko tokios pat smulkios ir nusinėjęs pergalės...

Nežiūrint panašių įvykių, nežiūrint daugybės politinių problemų ir didėjančio pasipriešinimo, 1980 m. olimpiada įvyks Maskvoje. Tikėkimės geriausio!

ŠALFAS SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

ŠALFA s-gos centro valdyba praneša, kad sąjungos atstovų suvažiavimas šaukiamas gruodžio 2 — 3 d. Clevelando Lietuvių namuose, 877 E. 185-ta g-vė. Pradžiai 11 val. ryto, šeštadienį. Atstovų registracija prasidės 10 val. Darbotvarkė numatyta sekanti:

1. Suvažiavimo atidarymas.
2. Invokacija.
3. Prezidiumo sudarymas.
4. Komisijų sudarymas: a) man datų, b) rezoliucijų.
5. Sveikinimai.
6. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas.
7. Pranešimai žodžiu: a) Centro valdybos pirmininko b) PLS žaidynių org. komiteto pirmininko, c) Centro valdybos išdinininko, d) PLS žaidynių org. komiteto išdinininko, e) Revizijos komisijos, f) Garbės teismo.
8. Pranešimai raštu: a) Kanados, Rytų ir Vid. Vakarų Sporto Apygardų vadovų, b) Sporto šakų vadovų, c) Lietuvių atstovo

Diskvalifikuota pasaulio ir Europos penkiakovos meistrė Nadja Tkatchenko

Baltų Sporto Federacijoje, d) ŠALFAS S-gos atstovo Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje.

9. Diskusijos visų pranešimų. 2:00 — 3:00 val. Pietų pertrauka.

10. ŠALFAS S-gos ir PLBendruomenės bendradarbiavimas.

11. Dalyvavimas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese Europoje.

12. Pasaulio Lietuvių Sporto Sąjunga.

13. 1979 m. Sportinis kalendorius.

14. Centro valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai.

15. ŠALFAS S-gos archyvas.

16. Klausimai ir sumanymai.

17. Suvažiavimo rezoliucijų priėmimas.

18. Suvažiavimo uždarymas. Po uždarymo, tuoj pat šaukiamas specialus ŠALFAS S-gos atstovų suvažiavimas.

1. ŠALFAS S-gos statuto pakeitimo svarstymas.

2. Garbės Teismo nuostatų pristatymas.

Suvažiavimo atstovams nesuskubus darbotvarkės baigti šeštadienį — bus tęsiama sekmadienį, gruodžio 3 d., pagal sutartą laiką.

Gal kam ir keistoka, ypač tam nelaimingam korespondentui, kuris prieš keletą metų pranešavo mūsų sąjungos galą, kad sąjunga ne tik gyva, bet ką tik suorganizuota didžiausią ir įspūdingiausią savo istorijos įvykį: Pasaulio Lietuvių sporto žaidynes. Klubų veikla nesumažėjo, jų skaičius vis didėja. New Yorko LAK su P. Gvildžiu priekyje, kuris pasidėjęs tvirtovė, visa Rytų apygarda auga, Los Angeles, va dova jama A. Šeko, veikia ir gana gausiai dalyvavo Toronte, o visur kitur situacija neblogesnė. Po tokio įvykio, kaip p pasaulio sporto žaidynės, atrodo, normalus būtų šio toks atosligis. Bet kur tau? Numatytos suvažiavimo programos visa eilė punktų atrodo svarbesni vienas už kitą. Ir sunku įsivaizduoti, kad visi būtų geriau paliešti per dvi dienas.

Naujos centro valdybos rinkimas neturėtų užimti daug laiko. Pademonstravusi tokią drąsą ir gana vykusiai atlikusi tokį darbą, kaip pasaulio lietuvių sporto žaidynės, ši centro valdyba turėtų gauti sąjungos atstovų pasitikėjimą be didesnių argumentų. Tačiau visa eilė kitų punktų laukia ilgos ir net karštos diskusijos. Ypač įdomus klausimas yra dalyvavimas pasaulio jaunimo kongrese Europoje. Ką nors rimtesnio suorganizuoti neįmanoma, nes nėra laiko. O kad tik dalyvauti, tai jau verta gerokai pagalvoti. Bendradarbiavimas su PLB ir atstovo paskyrimas ir Pasaulio

Lietuvių sporto sąjungai nemažiau įdomūs klausimai, jau nebekalbant apie neįdomų, bet ilgą statuto pakeitimo svarstymą.

Taigi darbo ir įdomių klausimų daugybė. Bereikia tik gausaus atstovų dalyvavimo ir sėkmingo darbo!

FUTBOLAS

POPIEŽIUS IR SPORTAS

Dabartinis popiežius Jonas Paulius II iš Lenkijos yra taip pat sporto entuziastas. Anksčiau jis mėgdavo keliauti baidare, o dabar dar neblogoi slidinėja. Taip pat jis yra ir futbolo mėgėjas. Pasaulinių futbolo pirmenybių metu Argentinoje, dar būdamas kardinolu, jis lankėsi Italijoje. Jam suruoštas pagerbtuvės jis paprašė nukelti vėlesniam laikui, nes kaip tik tuo metu turėjo būti rodomos televizijoje futbolo rungtynės iš Argentinos tarp Lenkijos ir Brazilijos.

IS EUROPOS TAURIŲ VARŽYBŲ

— Meistierių taurės varžybose Malmoe įveikia Kijevo Dinamo 2—0, Nottingham — Atėnai 5—1, Zuerich — Real Madrid 2—0, Dresden — Dublin 6—0, Koeln — Sofia 4—0, Krakau — Bremen 1—1.

— Taurės laimėtojų varžybose Barcelona nugalėjo Anderlecht 3—0 ir pralaimėjusi pirmas rungtynes 0—3, laimi baudinių mušime 4—1, Dueseldorf — Aberdeen 0—2, belgų Beveren — jugoslavų Rijeka 2—0, Milanas — norvegų Bodoe 2—1, Budapest — Magdeburg 2—1, Geneva — Nancy 2—2.

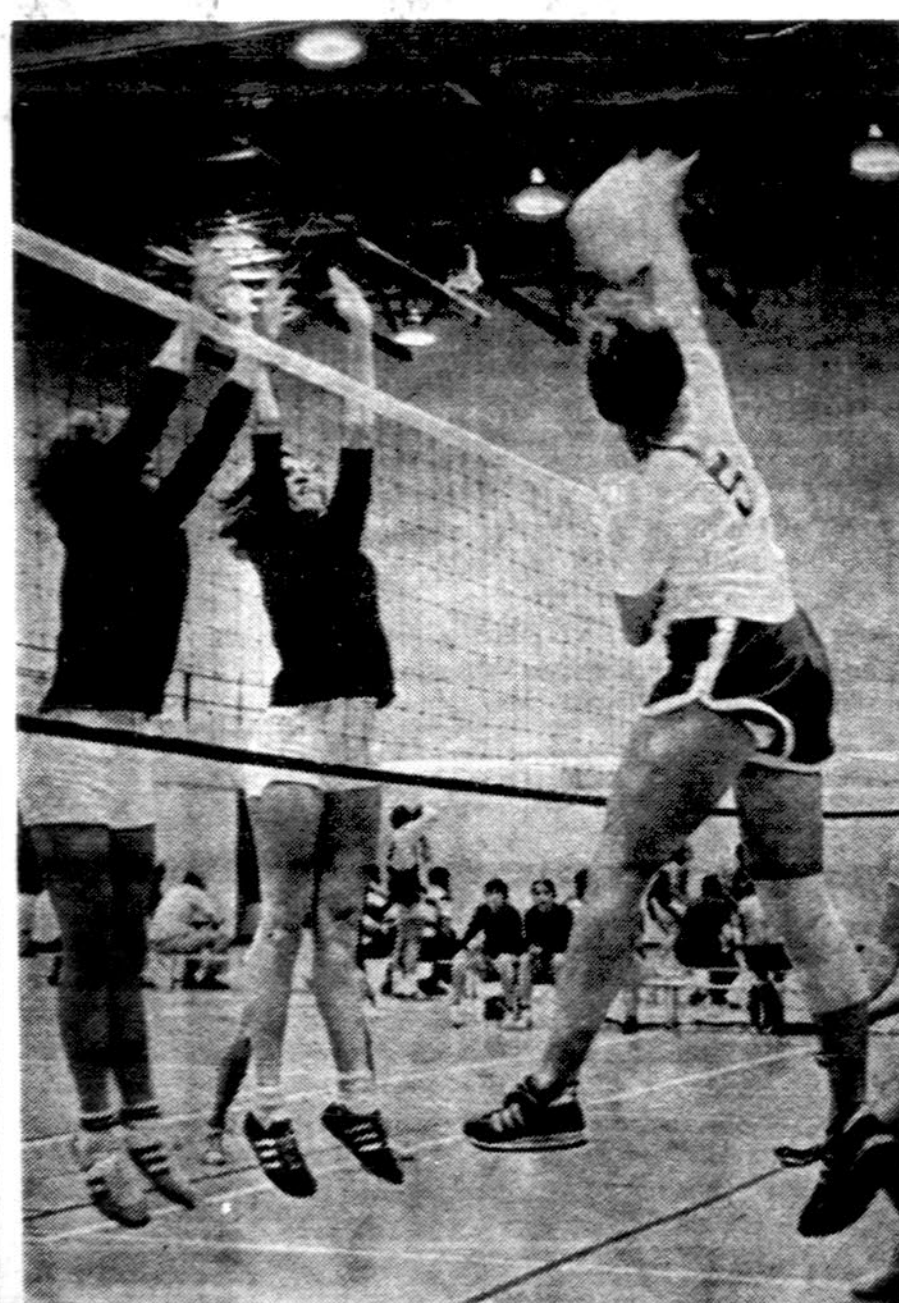
— Dėl UEFA taurės Praha — Everton 1—0, Amsterdam — Lausanna 4—0, Strassbourg — Edinburgh 0—1, Manchester City — Luettich 0—2, Hertha Berlin — Tiflis Dinamo 0—1, Stuttgart — Maskvos Torpedo 2—0, Arsenal (London) — jugoslavų Split 1—0, Milanas A. C. — L. S. Sofia 3—0. Pirmą suminėtos komandos kvalifikuojasi sekančiam ratui.

TRUMPOS ŽINIOS

— Jugoslavijos rinktinė pergyvena krizę. Ji pralaimėjo Bukareste Rumunijai 2—3 ir maža beturi vilčių kvalifikuotis sekančiam ratui. Rumunai toje grupėje pirmąja, bet dar šį mėnesį turi žaisti lemiamas rungtynes prieš Ispaniją.

Antroje grupėje pirmąja Austrija, kurią seka Skotija, Portugalija ir Belgija. Visos beveik lygios, nors kvalifikuotis turėtų Skotija.

— Už New Yorko Cosmos pasirašė žaisti Irano rinktinės žaidėjas A. Eskandarian, pasiropės ypatingai gerai pasaulio

Clevelando žaibas užsitikrino aukso medalį P. L. žaidynėse prieš Chicago's Zarą.

Nuotr. J. Grigaičio

pirmenybėse. Cosmos ieško jaunesnių ir su gera ateitimi žaidėjų.

— Argentinos futbolo sąjungos prezidentas pareiškė, kad 1980 m. birželio mėn. Argentinoje bus suorganizuotos "mažosios" pasaulio pirmenybės. Į jas bus pakviestos šiuo metų pirmenybėse geriausiai pasirodžiusios komandos, o taip pat Anglija ir Ispanija.

— Vak. Vokietijos pirmenybės pirmąja F. C. Kaiserslautern. Antroje vietoje seka Frankfurtas, toliau F. C. Bayern ir Hamburg H. S. V.

— Buvęs pasaulio bokso meistris Max Schmelling dalyvavo Joe Louis pagerbime Las Vegas mieste. Jis trumpai buvo sustojęs Chicagoje, kur susitikio su savo prieteliais, gerbėjais ir spaudos atstovais. Neseniai išėjo jo knyga "Max Schmellingo atsiminimai".

O. Gešventas

IS OKUPOOTOS LIETUVOS

— Rankinio pirmenybių pasikutinis ratas pasibaigė Alytuje. Pirmą ir antrą vietas užėmė Maskvos komandos. Kauno Granitas laimi prieš Zaporozę 33—21 ir užima 5-ą vietą. Tuoj po to Granitas dalyvavo Čekoslovakijos turnyre. Laimi prieš vengrų Djoro 29—18, pralaimi Budapestui 18—19, bet laimėjęs prieš Prahą 17—15, patenka į finalą. Čia pralaimi Bratislavai 20—16.

GRANDINĖLĖS IŠLEISTUVĖS I AUSTRALIJA

įvyks š. m. Lapkričio mėn. 19-tą dieną

D.M.N.P. PARAPIJOS BAŽNYČIOJE — SALEJE

18022 NEFF ROAD, CLEVELANDE

Programoje: 10:00 v.r. PAMALDOS

11:30 v.r. - 4:00 v.v: PIETŲ - KAVUTĖ

4:00 v.v. IŠLEISTUVIŲ VAKARAS

Po pasirodymo: VAKARIENĖ - KAVUTĖ

BILJETUS GALIMA UŽSISAKYTI:

Darbo valandom pas LIUDĄ SAGĮ, tel. 368-2955
Kitu laikui pas ALGĮ GEDRĮ, Tel. 481-8205,
Be to, po pamaldų bilietus galima įsigyti abiejose parapijose.

GRANDINĖLĖS VALDYBA

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00, Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunumai. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto:

	metams 6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00
Kanadoje	37.00	19.00
Užsienyje	37.00	20.00
Savaitinis	25.00	15.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisyti saugo. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Beidžionių kalbos tarmės

Sakoma, kad tik žmogus su žmogum sugeba susisiekti, turi kalbą ir naudoja ją. Tačiau mes žinome, kad ir paukštis vienaip suširškia, kai mato pavojų, kitaip slieką besiraitantį pamatęs, trečiaip, kai jam šiaip sau linksma.

Grupė vokiečių mokslininkų priėjo išvados, kad kai kurie žvėriai turi net savo kalbos tarmes.

Jie tyrė Japonijos beidžionių garsus. Vieno rajono beidžionės visos vienodai reiškia pyktį, pavojų ir t. t. Bet kitame rajone tiems patiems dalykams reikšti jos naudoja jau kitokias garsais.

Mokslininkai spėja, kad tasai tarmių skirtingumas yra gynybos priemonė. Jeigu į vienos beidžionių tarmės teritoriją įsiverš kitaip kalbančios, tai reiškia, kad priešas įsibrovė ir jį reikia išvyti.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia skambinti 374-8004
Pirmia ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso tel.: WA 5-2670.
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta peremė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GE 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.

CRAWFORD MEDICAL BLDG.

6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago Tel. 489-4441

Dr. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 381-0730
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 50th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofs. tel. 737-1168; rez. 239-2919

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-os ir Campbell Ave. kamp.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. P. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telefon. RE 5-4410
Residencijos telefon. GR 6-0617

Ofiso val. pirm. ir ketvirtad. nuo 1 iki 3 v. popiet pagal susitarimą.

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — 18 anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446

F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofs. tel. 596-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIODA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

PRASIVERŽIA NIŪRIOS ŽINIOS

Chicago latviai šiandien pradeda trijų dienų iškilmę, minėdami Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 60 metų sukaktį. Sveikindami brolius latvius, norėdami priminti kai kuriuos faktus iš jų pasaulio, kuris yra artimas taip pat ir mums.

Latvių tautinis fondas, bendradarbiaudamas drauge su JAV latvių evang. liuteronų bažnyčiomis, išleido leidinį: "These Ruins Accuse". Čia yra toks lyg albumas Latvijos bažnyčių, kurios buvo sugriautos karo metu ir dabar draudžiamos atstatyti, kurios dabar yra naudojamos kaip grūdų sandėliai, ugniagesių būstinės, muziejai, klubai. Pažymėjama, kad komunistų apkaltinimai turi malonumą deginti ar griauti Latvijos bažnyčias.

Leidinyje informuojama, kad 1939 m. karo išvakarėse buvo 297 liuteronų bažnyčios Latvijoje, o jau 1974 metais buvo tik apie 90 jų maldos namų. Apie 40 buvo sunaikintų karo ir jų nebuvimo įmanoma atstatyti dėl okupantų trukdymų. Eilė istorinių bažnyčių, kaip Rygos katedra, Valmieros bažnyčia iš XIII šimtmečio, Šv. Simono bažnyčia Kuldiegoje ir daugelis kitų paverstos koncertų salėmis. Šv. Petro bažnyčia Rygoje po karo atstatyta, bet paversta muziejumi. Tas pats ir su bažnyčiomis Koknese, Matīsi. Kai kurios Latvijos bažnyčios paverstos mechanikų dirbtuvėmis ar mineralinių trąšų sandėliais.

Likusių bažnyčių skaičius mažėja, nes uždedami be galo aukšti mokesčiai, kurių žmonės neįstiga sumokėti. Į Latviją gabenami vis nauji kolonistai. 1972 metų statistiniais duomenimis Latvijoje buvo 56,4 proc. gyventojų latvių.

Minėtas leidinys, tai okupantų bolševikų sunaikintų bažnyčių albumas. Čia matome Burtniekių bažnyčią dabar paverstą grūdų sandėliu. Kitame paveiksle Laudonos bažnyčios griuvėsiai. Jos atstatyti tikintieji neturėjo galimybės. Pamaldos laikomos kapinių koplyčioje. Yra paveikslas Rygos stačiatikių katedros, kurios kryžiai nuversti, ji pati paversta planetariumu ir kavinė. Gretimame paveiksle Batos ir Bartos bažnyčių griuvėsiai. Kitame puslapyje Varaklanų katalikų bažnyčios nuotrauka. Dabar ten klubas ir susirinkimų salė. Greta yra Priekulės bažnyčios griuvėsiai. Sunkastės bažnyčios altorius komunistinių vandalų sunaikintas, o nuotraukoj parodyta, koks meniškas jis buvo. Kita nuotrauka parodo komunistų deginamą (1971 m.) Liepupės bažnyčią. Klaidiai atrodo Valles bažnyčia, komunistų paversta griuvėsiais. Komunistai 1974 m. sudegino ir Šv. Baltramiejaus bažnyčią Rūjienėje, o bažnyčia istorinė, statyta XIII šimtmetyje. Kacenu - Pokrovo bažnyčia dabar paversta kolechozo sandėliu. Vėpialbos bažnyčia griuvėsiuose. Laurų bažnyčia komunistų uždaryta. Palmanės ir Bunkos bažnyčios išgriautos. Kiezalvos ir Kalnų bažnyčios nyksta komunistų priepaudoje. Salgalės bažnyčios atstatymas komunistų uždraustas. Kraslavos bažnyčia dabar paversta sporto sale. Mezotnės bažnyčia paversta sandėliu.

Leidinio pabaigoje duodama fotostatinė kopija Latvijos valstybinės leidyklos vadovybės rašto, kuriuo pažymima, kad konfiskuota Latvijos istorijos knyga, Šv. Raštas ir dar 17 kitų knygų ir kad jos visos turi būti sunaikintos.

Šitas latvių dokumentinis leidinys yra labai įspūdingas. Tai dar vienas įrodymas, kad ir mums lietuviams reikia panašaus leidinio, nuotraukomis pavaizduojančio uždarytas, sandėliais, salėmis, klubais, paverstas mūsų krašto šventoves.

Iš latvių pasaulio mus pasiekia ir daugiau liūdnu žinių. Laimonis Niedre, Švedijos pilietis, bet latvių kilmės, vasarą nuvyko aplankyti savo motinos Rygoje, Latvijoje. Čia tas turistą buvo areštuotas, lapkričio 3 d. buvo jo teismas ir jis nuteistas dešimčiai metų sunkių darbų kalėjimo. Pagal komunistų paprotį, jis buvo apkaltintas šnipinėjimu. Bet atrodo, kad čia stengiamasi jį nubauti už jo ankstyvesniuose atsilankymuose surinktus nuotraukas okupantų naikinamų, sandėliais paverstų bažnyčių ir už tu nuotraukų bei žinių apie jas išgabėtimą iš Latvijos. Šio jo patarnavimo dėka ir atsidaro minėtas nuotraukų albumas.

Okupantai komunistai stengiasi savo tamsius darbus nuslėpti nuo pasaulio. Drauge su Niedre komunistai Latvijoje taip pat nuteisė 12 metų sunkių darbų kalėjimo Janį Skudą, kuris padėjo Niedrei parūpinti nuotraukas ir suniekintų Latvijos šventovių aprašymus.

Pažymėtina, kad Niedre yra diabetikas, kankinamas alergijų, turėjo tuberkuliozę, turėjo tik vieną plautį. Latvis Gunars Rode, kuris 15 metų buvo išlaikytas Sovietų vergų darbo stovyklose, iš jų išleistas, vėliau emigravo į Švediją, kuris pažįsta Niedrę ir žino jo sveikatos stovį, sako, kad Niedre, būdamas jau senesnio amžiaus, sovietinėse darbo vergų stovyklose vargus galėjęs ilgai išlaikyti kaip dvejus metus.

Viena paguoda, kad išėjusios latviai stengiasi tas jų pavergtai tautai okupantų daromas skriaudas kelti viešoje pasaulio opinijoje ir kur tik galima protestuoti. Čia ypatingos iniciatyvos parodo jaunas latvis darbininkas Tedis Zierinis, gyvenąs Chicagoje. Neseniai Northwestern universiteto salėje Chicagoje, JAV - Sovietų draugystės organizacija turėjo savo susirinkimą ir iškilmę. Tedis Zierinis suorganizavo piketotojų būrį, pats apsidėjo pančiais, vaizduodamas Sovietų vergiją, ir pildė ketavą, primindamas, kokią vergiją tautos neša Sovietų Sąjungai. Pažymėtina, kad Zieriną kada savotišką partizano kovą prieš paverėjus. Nepraleidžia progos pasauliui priminti jų priepaūdą.

Maska ne tik Latvijoje, ne tik Lietuvoje, bet ir visuose savo kontroliuojamose kraštuose yra priepaudos nešėja. Sen. Percy pasiuntė Sovietų Sąjungos ambasadoriui JAV-se Anatolijui Dobryninui raštą, protestuodamas prieš Makvos ruošiamą teisimą 30 metų amžiaus Armenijos gydytojui, Robertui Nazarianui, tapusiam Armenijos apaštališkosios Bažnyčios diakonu ir įsijungusiam į Helsinkio susitarimų vykdydmo budėtojų grupę. Maskva dr. Nazarianą išmetė iš tarnybos, pakartotinai tardė ir savo spaudoje paskelbė kaip "klaidingą" pranašą.

Vienas lietuvis, JAV universiteto profesorius, kuris už geležinės uždangos mokslo reikalus išbuvo pustrėčių metų, išsireiškė, kad Sov. Sąjunga valdoma Mafijos grupės. Buvęs "Newsweek" žurnalo Maskvos biuro vedėjas J. Dornberg savo knygoje "The Soviet Union Today" skelbia, kad iš 1,966 delegatų, kurie 1934 m. dalyvavo XVII komunistų partijos kongrese, 1938 m. jau buvo nužudyti 1,108.

Prisimenant šiuos faktus, tenka pacituoti vokiečių komunistų vadės Rosos Luxemburg priepaudos režimo aptarimą: "Be visuotinių rinkimų, be spaudos, kalbos, susirinkimų laisvės, be laisvos nuomonės kovos vysta gyvybė kiekvienoje viešojoje institucijoje. Ji pasidaro savęs pačios karikatūra ir iškyla biurokratija kaip vienintelis lemiamas veiksnys".

NEUŽTIKRINTA KORĖJOS ATEITIS

Dvi Korėjos neturi galimybės susitaikyti

P. GAUCYS

Pietų Korėjos vardas dažnai minimas ryšium su kongreso papirkimų skandalu, o taip pat ir su žmogaus teisių negerbimu. Patys korėjiečiai betgi tvirtina, kad jie yra "atvira visuomenė", valdžia galima atvira kritikuoti spaudoje ir parlamente, tačiau, nepaisant, opozicija negali laimėti rinkimų. Gen. Parkas, 1961 m. nuvertęs vyriausybę, iki šių dienų valdo Korėją ir negalvoja pasitraukti. Komunistų partija yra uždrausta, krikščionių tikėjimų dviasikija įspėta nesišikyti į politiką.

Buvęs žemės ūkio kraštas

Prieš 15 metų Korėjos gyvenimas rėmėsi žemės ūkiu. Dabar gi visa pasikeitė. Kadangi P. Korėją, priešingai Šiaurės Korėjai, neturi žaliavų, anglių, geležies ir hidroelektrinės energijos, jos gyventojai, ieškodami darbo, iš kaimų kėlėsi į miestus, kurie padidėjo 20 proc. Šiame tautos bendros pajamos per pastarąjį dešimtmetį padidėjo penkeriopa ir tautos ūkis vystosi nepaprastu spartumu — 15 proc. Medienos gamyba padvigubėjo, žvejyba pakilo šešeriopa, pramonėje dirbančiųjų skaičius patrigubėjo.

Švietimas P. Korėjoje irgi pasiekė aukšto laipsnio. Savo išvystytai pramonei korėjiečiams nereikia svetimų instruktorių. Jauno amžiaus vyrai administruoja didelės įmonės su keliasdešimčia tūkstančių darbininkų. Bet tas jų modernumas yra savotiškas. Neteikėjusios moterys, operuojančios naujoviškiausias mašinas, miega bendruose miegamuosiuose. Apie mažiausius dorinius nusišikimus administracija praneša tų darbininkų - dukterų tėvams, nors jos būtų ir pilnametės. Joms išteklėjus, jos automatiškai atleidžiamos. Aplanai, pietų korėjiečiai pasižymi nepaprastu atsidavimu darbei ir griežta savitvarda, kuri bet kur kitur atrodytų pasenusi. Todėl nenuostabu, kad Iranas ir daugelis Persijos lankos arabų valstybių savo didžiųjų įmonių ir kitokių projektų įvykdymą paveda korėjiečiams. Šiuo metu daugiau kaip 30,000 korėjiečių dirba Kuvaite ir Saudo Arabijoje.

Bijoma Š. Korėjos

Atsižvelgiant į Šiaurės Korėjos mėginimus įsiskverbti į Pietus (netgi demilitarizuotoje zonoje kasant tunelius), pietiečiai labai bijo šiauriečių antpuolio.

Kadangi

Šiaurės Korėją teturi tik 15 mil. gyventojų o Pietų Korėją 35 milijonus ir, be to, jų pusėje stovi 40,000 amerikiečių kariuomenė, ši baimė, atrodo, nuostabi. Bet strategiškai požiūriu pietiečiai turi dvigubą nepatogumą. Mat, jų sostinė Seulas yra labai arti demilitarizuotos zonos. Antra, niekas nežino, kas nutiks, jei, atmušę šiauriečių puolimą, pietiečiai įsiskverbtų į Šiaurės Korėją. Pietiečiai neslepia savo baimės amerikiečių galimui išsiskirti nuo įsipareigojimo juos ginti. Prez. Carterio pareiškimas, kad kariuomenė iš Korėjos bus atitraukiama tik palaipsniui, kad marinai ir aviacija bus palikta, juos labai liūdina. Korėjai ne tiek svarbus amerikiečių dalyvavimas galimam kare, kiek amerikiečių įsipareigojimo simbolis, ikūnytas amerikiečių kariuomenės buvimas Korėjos žemėje. Iš kitos pusės, korėjiečiai supranta, kad santykiai su Washingtonu nebėra tokie, kokie yra buvę anksčiau. JAV spaudoje dažnai keliamas balsas prieš žmogaus teisių pažeidimus Korėjoje ir prez. Parko agentų mėginimus papirkti kongreso narius, priešiška nuteikė JAV visuomenę. Jeigu dabar šiauriečiai pulktų pietiečius, abejojama, kad amerikiečiai galėtų pakęsti ilgai užtruktą karą Korėjoje ir abi pusės spautų taikyti. Dėlto pyktis su amerikiečiais ir patiems vieniems kovoti su šiauriečiais pietiečiams būtų naudinga ir jie nesirytų to daryti.

Istorijos pamoka

Pietų korėjiečiai neužmiršo 1950 metų, kada šiauriečiai staigiu puolimu užėmė jų sostinę, kai JAV vyriausybė pareiškė, kad P. Korėja neįeina į JAV gynybos zoną. Priešingai, dabar JAV kiekviena proga skelbia savo įsipareigojimą ginti P. Korėją, o jos klestinčios ūkis teikia visas galimybes tinkamai pasiruošti bet kokiai netikėtumui.

Jeigu tarp dviejų Vokietijų yra nors ir ribotas bendravimas, galimas giminių lankymas, leidžiamas laisvų rašymų ir telefoninių pokalbių, tai tarp dviejų Korėjų visiškai nėra jokio bendravimo. Milijonai korėjiečių pabėgo į pietus, bet jiems ne tik neleidžiama lankyti paliktų giminių, bet ir pasiūlyti.

KOVA SU NUSIKALTĖLIAIS

Buv. Lietuvos kriminalinės policijos valdininko atsiminimai

STASYS TRINKA

41

Iš kalėjimo tarnautojų sužinojau apie tai, kreipėmės į vokiečių saugumo policiją, klausdami, kodėl taip daroma. Pasiūkimą sakdami: "Jeigu jūs policija ar partizanai suima kokį asmenį ir patalpina į kalėjimą, tai reiškia, kad jis yra komunistas ir kuos nors nusikaltęs. O komunistus mes turime įsakyti sądyti". Buvo aišku, kad jiems nebuvo gaila lietuvių. Juo daugiau jų išsaudys, tuo bus geriau ir bus daugiau erdvės vokiečių kolonizacijai. Tada kreipėmės į vokiečių saugumo policijos viršininką, prašydami, kad laikomų kalėjime žmonių ekzekuciją sustabdytų ir, kad leistų patikrinti kalėjimą, kiek jame yra laikoma suimty žmonių ir už kokių nusikaltimų jie laikomi. Sutiko.

Tada buvo sudaryta komisija, į kurią įėjo: buvęs Šiaulių apygardos teismo prokuroras Kaminskas, jo padėjėjas Prancūnas, grįžęs iš Vokietijos buvęs saugumo policijos kvotų skyriaus vedėjas Pakulis, mūsų skyriaus tarnautojas Garbonkus ir aš.

Palaikydami kalinius

Nuvykus į kalėjimą jame buvo rasta nemaža kalinių. Kadangi apie juos jokių kvotų ir duomenų už kokių nusikaltimų jie buvo suimti nebuvo, tai buvo padarytas sąrašas, pažyminti kiekvieno kalinio vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, kokias pareigas ėjo prie bolševikų valdžios ir už ką buvo suimtas.

Tarp suimtyjų radau keletą man pažįstamų asmenų, kurie anksčiau tarnavo policijoje ir geležinkelio kelyje. Be to, radau buvusį Gubernijos alaus bra-

nių, bet ir pasiūsti mažiausią žinutę apie save. P. Korėja leidžia laisvai reikšti Vakarų kultūrinei įtakai, muzikai, filmams, keliauti ir šiaip bendrauti su vakariečiais, kas griežtai draudžiama Šiaurinėje. Panašiai yra ir religinėje srityje. Šiaurėje komunistų režimas draudžia praktikuoti tikėjimą, neatstato karo metu sugriautų šventyklų, nes laiko tai nereikalingu dalyku. P. Korėjoje ne tik budistams, bet ir krikščionims leidžiama laisvai išpažinti tikėjimą.

Perskirta tauta

Būtų galima manyti, kad abiejų pusių propaganda prieš kitą pusę yra atitolinus viena tautos dalį nuo kitos. Tačiau kaip galintieji abiejose Korėjose lankytis pažymi, taip nėra įvykę. Nepaisant esamų priešingumų, abiejų pusių korėjiečiai laiko save vienos tautos vaikais. Būdinga, kad abiejose pusėse yra daugiau kaip penki milijonai korėjiečių, turinčių Kim pavardę ir beveik tiek pat Lee pavardę, kurie vieni kitiems laiko tolimais giminačiais.

1972 m. ir vėliau triskart abiejų Korėjų atstovai buvo mėginę tartis dėl jų susijungimo. Šiauriečiai reikalauja atsisakyti sąjungos su JAV ir išvesti iš Korėjos jų kariuomenę. Pietiečiai turėtų reikalavimų negalėjo priimti. Apskritai, šiuo metu galimybės tartis dėl santykių pagerėjimo labai menkos. Vienu kitais nepasitikejimas labai didelis, o šiaurės komunistų noras įsiviešinti P. Korėjoje labai ryškus.

Kai Vakarų šalyse kreipiamas

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

Chicago angliaviras vysk. A. Abromowicz su vyskupais iš ok. Lietuvos pop. Jono Pauliaus II inauguracijos Romoje. Iš kairės Kauno arkivysk. R. Vilkaviškio vyskupijos koadiutorius vysk. L. Povilonis, vysk. A. Abromowicz iš Chicago ir Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. R. Krikščiūnas.

JAPONŲ BERNIUKAI MUŠA TĖVUS

Nauja problema auklėjimo srityje

AL. TENISONAS

dėmesys į vaikus, su kuriais rūpina tėvai dažnai žiauriai pasielgia, Japonijoje iškilo nauja iki šiolei nežinoma problema. Iš tyrinėjimų paaiškėjo, kad daugelis japonų sūnų muša savo tėvus. Vaikai sukelia namuose tikrą terorą ir dažnai tėvai nedrįsta pasiskųsti. Šalyje, kur bendruomenės santarka reikalauja gerbti senesnius ir vyresnius, atrodo, modernusis gyvenimas tradicinį tėvų autoritetą vaikams yra pastotęs į pavojų.

Savo kaimynams 16 metų amžiaus mokinius Takeisi Mijamoto buvo ramus ir draugiškas berniukas. Namuose jis buvo nepakenčiamas pikčiurna. Jis priprato kasdien savo tėvą ir motiną mušinėti, jei tik jam kas nepatiko. To viso pasėkoje tėvas viena naktį, sūnui miegant, jį pasmaugė.

Ši problema išėjo viešumon, ir tada pasirodė, kad tai ne vienintelis toks įvykis. Psichologai ir visuomenės atstovai, kurie tiria šią problemą, negali dar nustatyti, kaip dažnai toks teroras pasireiškia šeimose, bet dabar manoma, kad jis daug dažnesnis, negu iš pradžių manyta.

Tai dar "vidaus" problema, sako ponia Shigeko Sasahara, kuri veda jaunimo reikalų skyrių prie Tokio miesto policijos. "Tėvai nenoriai prisipažįsta, kad vaikai juos muša. Jie nenori apkaltinti savo vaikų", sako ponia Sasahara. Ji pasakė tik, kad jos skyrius per šiuos metus pirmąjį pusmetį turėjo tik 100 tėvų nusiskundimų, nes jie reguliariai gaudavo muštį nuo savo vaikų. Tai yra 40,8 nuoš. daugiau atsitiki-

mų, negu per praeitų metų pirmąjį pusmetį. "Mes tikime", — sako ši policijos agentė, — "kad mes čia matome tik ledyno viršūnę". Reikalas liečia, pagal pirmuosius tyrinėjimus, paplitusią šalyje problemą. Yra visai galimas dalykas, kad Tokijo mieste kiekvienoje dvidešimtyje šeimų vienos šeimos vaikai yra tikri teroristai savo tėvams.

Neseniai viena 37 metų motina neteko akies, kai jos 14 metų sūnus, supykęs, su pirštu išdūrė jai akį. Vienas 45 metų amž. tėvas norėjo užstoti savo žmoną, kai sūnus pradėjo ją mušti, nukrito nuo laiptų ir sulaužė penkis šonkaulius.

"Mergaitės muša savo tėvus ne taip skaudžiai, kaip berniukai", sako ponia Sasahara, "jos nėra taip linkusios įžeidinėjimams ir teroriui".

Psichologai ieško priežasčių tokiam berniukų elgesiui. Bendrai, ši problema paliečia ne darbininkų šeimas, bet vidurinę luomą. Tėvai dažnai yra aukštojo mokslo, vaikai pasidaro agresyvūs 13, 14 metų amžiaus. Jie mokykloje elgiasi gerai, taip pat yra normalaus elgesio ir savo aplinkoje.

Kai kurie psichologai mano, kad problema yra iškilusi dėl tėvų perdidelio vaikų išlepinimo ir nepakankamo, dėl laiko stokos, jų auklėjimo. Dr. Keiki Okonogi, psichopatologas iš Keio universiteto sako, kad vaikai pėstukai yra normalūs, bet jie negali prisitaikyti prie aplinkybių.

"Tai liečia berniukus", sako jis, "kurie šeimoje nori būti savarankiški dėl jų ankstyvo lytinio subrendimo. Bet jie patys negali davo problemų išspręsti. Kai jie turi sunkumų, tai, galimas dalykas, kad jie kaltina savo tėvus. Pirmiausiai jiems trūksta pastikėjimo savimi", sako dr. Okonogi.

Dievas Patirpimas

Antra dievytė buvo vadinama Patirpimu, kuri turėjo veidą, pavėdų ir grakštų jaunikaitį, o galvą varpų vainiku apklėtą. Tas buvo dievu vaisy, vykiu brandos, gyvenimo ir laimės. Degino jam ant apieros mirą, o žaltį, kaip jo gyvulį, puodelį apdengę, pienu lakino, o ant jo įventę kraują žmonių ir gyvulių šaknis žalojo azūlo šlakstę, idant linksmam augtų. Jei jaunomėnė, traukdama į karę, pavydo kely žaltį, tuojau sušuko: "Laimėsiu, mūsų dievui Patirpimas yra su mumis".

S. Daukantas

voro direktorių Steponavičių, kuris mane priėmė į tarnybą. Paprašiau, kad minėtus asmenis būtinai išleistų iš kalėjimo. Gavus iš vokiečių leidimą, sekančią dieną buvo apie 260 kalinių iš kalėjimo paleista. Likusieji apie 20 kalinių, kurie prie bolševikų valdžios ėjo svarbesnes pareigas, buvo palikti kalėjime mūsų saugumo policijos žinioje, ištyrimui. Noriu pasakyti, kad dėl paleidimo suimtyjų daug pasidaravo buvęs saugumo policijos kvotų skyriaus vedėjas Pakulis, kuris grįžęs iš Vokietijos, perėmė saugumo policijos vadovavimą, nes iki jo grįžimo saugumo policijai vadovavo vienas neprityęs asmuo, dėl ko daug nekaltų žmonių nukentėjo.

Už kelių dienų sutikau paleistą iš kalėjimo buvusį Gubernijos alaus bravoro direktorių Steponavičių, kuris man nusiskundė, kad keli alaus bravoro darbininkai grasiina, kad ji reikia vėl suimti ir patalpinti į kalėjimą. Klausė patarimo, ką jis turįs daryti. Kadangi jis buvo geras žmogus, komunistinių idėjų neskleidė ir mane priėmė į tarnybą, kurios aš niekur negalėjau gauti, tai jam patariau, iki viskas apims, kad pasišalintų iš Šiaulių miesto ir apygaventy, kur jo niekas nepažįsta. Tai jis ir padarė. Daugiau jo sutikęs nebuvau, nes išvyko gyventi kažkur į Telšių apskrįtį, iš kur buvo kilęs.

Ruso patarimas

Gyvendamas Šiaulių mieste, dažnai susitikdavau su agronomu Mykolaičiu, kuris Gruzdžių valsčiuje, Šiaulių apskrityje turėjo apie 40 ha ūkį, kuriame buvo gražūs trobesiai ir moderniškai su betono grindimis tvartai. Savo ūkį jis turėjo keletą gražių arklių, olandų veisles juodmargių karvių ir kt. gyvulių. Papasakojo, kad 1941 metais, bolševikams okupavus Lietuvą, jis susipažinęs su bolševikų kariuomenės vet. gydytoju, kurį pakvietė, kad atvyktų į jo ūkį, kuriam jis norėjo parodyti kaip jis gyvena ir kokius trobesius turi. Sutiko. Apropod jam savo ūkio trobesius ir gyvulus, bevalingai pietus, išgėrus kelius stiklius degtinės, paklausęs gydytojo patarimo, ką turi daryti ir

ar prie bolševikų valdžios jis galės ūkininkauti kaip ligšiol ūkininkavo? Jam gydytojas pasakė, kad Sovietų Sąjungoje visi ūkininkai yra suvaryti į kolchozus ir, kad visas jų turtas yra nacionalizuotas. Tie ūkininkai, kurie nenorėjo eiti į kolchozus, suimti ir ištremti į Sibirą į koncentracijos stovyklas.

Kadangi pašalinę asmenų, kurie girdėtų jų pasikalbėjimą, nebuvau, tai jam patarė sakdamas: "Jei nori būti laisvas ir į Sibirą neįstremtas, tai visus tuos savo gražius gyvulius parduok, nes jie tave pražudys. O pats, apsirėngęs paprastais darbininko rūbais, išvažiuok kitur gyventi, kur niekas tavęs nepažįsta. Išvykdamas savo pėdsakus smėliu pabarsty, kad niekas nežinotų kur išvykai. Tik tokiu būdu galėsi išvengti išvežimo į Sibirą".

Ar agronomas Mykolaitis jo patarimo paklausė - nežinau, nes daugiau su juo susitikęs nebuvau ir jo likimas man nėra žinomas.

Apie pasienio policininką, kuris Žeimely nušovė komparijos narį

1940 metais, bolševikams okupavus Lietuvą, beveik visi buvusieji Kriminalinės policijos tarnautojai buvo atleisti iš tarnybos. Likome tik du, dirbome kaip instruktoriai. Aš buvau paliktas kaip mokas rusų kalbą, ir buvęs mūsų skyriaus vedėjas Povilas Šilas.

Tais pačiais metais, mėnesio ir dienos neatsimenu, bet tai buvo žiemos metu, nes jau buvo gerokai prisnigę sniego, iš Žeimelio milicijos, Šiaulių apskrityje buvo gauta telefonograma, kad Žeimelio miestelyje, vakaro metu, Žeimelio valsčia

BERNARDO BRAZDŽIONIO LYRIKA DAINOSE PASITINKANT

Pokalbis su dr. Juozu Briedžiu
JURGIS JANUŠAITIS

Gruodžio 10 d. Jaunimo centre yra ruošiamas įdomus mūsų žymaus poeto Bernardo Brazdžionio lyrikos dainų koncertas. Ta proga užkalbiname koncerto rengėją dr. Juozą Briedį.

— Jūs, daktare, iš profesijos esate agronomas, tai kas paskatino domėtis daina ir muzika?

— Noriu lietuvių visuomenę pristatyti vėliausias savo sukurtas dainas. Dainoje ir muzikoje reiškiasi visą gyvenimą, todėl būtų ne visai tikslu sakyti, kad tai yra mano debiutas. Tik gyvenimo sąlygos neleido ilgesnį laiką susikoncentruoti muzikos pasaulyje. Be to, turėjau ir gyvenimą žiūrėti realesnėmis akimis, ieškoti užtikrinto pragyvenimo šaltinio ir emiausi agronomijos, dainai ir muzikai palikdamas laisvalaikį. Su daina ir muzika suaugau nuo pat jaunystės. Šioje srityje reiškiasi būdamas gimnazistas, studentas, karo mokykloje ir dirbdamas savo profesinį darbą įvairiose vietose. Taigi ir muzikos ir dainos kelią pasukau pirma, negu įsigijau agronomo diplomą. Išėjęs į pensiją, ryžausi pilną laiką skirti šiai meno šakai. Po trejų kruopštaus darbo metų noriu parodyti lietuvių visuomenei to vaisius.

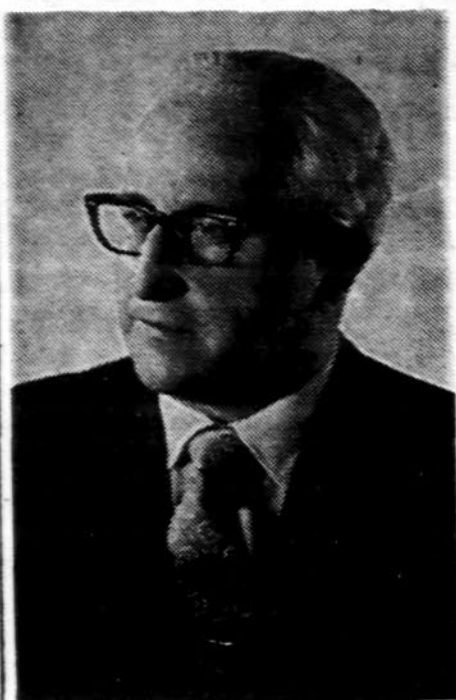
Muzika, kaip ir kitos meno šakos, damiai sugyvena su visomis realių mokslų profesijomis. Galima rasti šimtus pavyzdžių, kur garšūs mokslininkai yra buvę tuo pačiu metu ir garšūs muzikai, dainininkai ar kitų meno šakų menininkai. Čia, gal būt, yra tik toks skirtumas, kad agronomijos mokslai, kaip ir kiti realūs mokslai, gali būti pasiekiami visų. Tuo tarpu muzikoje ir kitose meno šakose reikia turėti talentą ir ypač norą. Tokių savybių, atrod, aš turiu. Todėl muzika ir daina visada lydėdavo mano laimingas ir nelaimingas dienas, jos būdavo mano gyvenimo dalis.

— Dainai ir muzikai reikia specialaus pasiruošimo ir talento. Kur mokėtės kompozicijos mokslų ir kur lavinote balsą?

— Teisinga, kad muzikai puoselėti ir kultūringai dainuoti reikia specialaus pasiruošimo, ypač kūryboje, ir talento. Prie šių savybių dar reikia stiprios valios ir ryžto. Viso to tuo tarpu man dar nestokoja. Šiose meno šakose manau dirbti ir toliau. Šiame darbe daug paskatų susilaukiau studijuodamas Ž. Ū. akademijoje iš muzikos lektoriaus Antano Budriūno, su kuriuos ketverius metus glaudžiai bendradarbiauau. Gyvendamas Kaune, turėjau proga lankyti Jono Būteno dainavimo studiją. Vėliau dainavimo studijas trejus metus intensyviai tęsiau būdamas Bonos universitete. Čia lankiau dainavimo ir muzikos studijas pas buvusį Berlyno operos dramatinį tenorą dr. Ernst Vassal. Išėjęs pensiją, muzikos harmonijos kursą ėmiau Chicagos konservatorijoje pas dr. Louis La Porta, o jam iš konservatorijos išėjus, studijas tęsiau pas prof. Alojz Jurgutį, kuris yra tos pačios konservatorijos muzikinių disciplinų kurso vedėjas.

— Gal galėtumėte plačiau apibūdinti koncerto turinį?

— Visos dainų kompozicijos, kurios bus dainuojamos gruodžio 10 d. koncerte, yra mano parašytos pagal mūsų žymaus poeto Bernardo Brazdžionio lyriką. Iš viso bus 16-18 dainų. Joms lyrika parinkau pagal savo pajautimą. Jų tarpe, žinoma, bus tokių, kurios jau anksčiau buvo panaudotos kitų kompozitorių. Tačiau aš jį tai nekreipiau dėmesio, nes kiekvienas turi kitokių stilių ir kitokią naudojamos lyrikos muzikinę interpretaciją. Be solo dainų, bus trys duetai: Ak, norėčiau grįžti, Atsiskyrus ir Vakaro mal-

Komp. Juozas Briedis

doj. Koncertas bus užbaigtas kvartetu - Benamių daina. Solo dainos - Aklasis, Atminimų miestas, Auksakalys, Elegija, Lopsinė dukrelė, Malda už tėvynę, Mažoji motina, Mes užmiršom (kaliniai), Motina, Prie ežero, Protėvių žemė, Šiaurės pašvaistė, Tėviškės duona, Vaikystės takai ir Valandos. Visi šie B. Brazdžionio eilėraščiai yra lyriniai.

— Kodėl savo kompozicijom apsirinkote Bernardo Brazdžionio, o ne kito mūsų poeto lyriką?

— Skaitydamas Bernardo Brazdžionio eilėraščius, išitkiniau, kad jie turi būti ne tik skaitomi, bet jiems turi būti rašoma ir muzika. Jie turi būti dainuojami. Juose dvelkia tėvynės meilė ir religingumas, sentimentas ir gimtojo krašto gamtos grožis. Kiekvienas juose gali rasti sau ką nors artimo ir brangaus tiek savo širdžiai, tiek jausmams. Jeigu tuos prasmingus žodžius dar apgaubus muzikos garsais, jie bus dar reikšmingesni. Štai dėl ko aš šį kartą pasirinkau mūsų poetą Bernardą Brazdžionį. Būčiau be galo laimingas, kad tos dainos rastų atgarsį ne tik mūsų senesnėje kartoje, bet ir priaugančioje, kurioms jų tėvų žemė mato tik jų vaizduotę.

— Ar šiame koncerte programą atliksite vienas, ar jums talkins ir kiti mūsų solistai?

— Šis koncertas bus ne mano vieno, man talkinti sutiko mūsų operos solistai Dana Stankaitė, Roma Mastienė ir Algirdas Braziš. Be to, šį koncertą atvyks ir poetas B. Brazdžionis. Aš manau, kad jis taip pat mums koncerte ką nors naujo atskleis. Programą atliksime keturiese. Aš nesu profesionalinis dainininkas ir manau, kad tos dainos gražiau skambės, jeigu jos bus dainuojamos prityrusių solistų. Antra, dainos yra rašomos ne vienam balsui, bet įvairiuose diapazonuose. Žinoma, aš taip pat bandysiu kai kurias iš jų padainuoti, nes manau, kad ir ateityje jos bus dainuojamos daugiau dainos mėgėjų, negu operos solistų, kuriems dažniausiai, labiau prie širdies yra klasikiniai dalykai ir operų arijos.

— Ar koncertą ruošiate sava iniciatyva, ar turite talkos?

— Su dideliu dėkingumu turiu pažymėti, kad dr. Leonas Kriaučiūnas sutiko pirmininkauti sudaromam koncertui ruošti komitetui, į kurį įeina buvęs mano prof. Balys Vitkus, Aliacija Rūgūtė ir pensininkų sąjungos pirmininkas Stasys Vanagūnas.

— Koks Jūsų pageidavimas lietuviškai visuomenei?

— Turiu viltį, kad koncertas pavyks. Vadinama estradinė muzika vis labiau veržiasi į mūsų visuomenę, o ypač į mūsų jaunimą. Jau laikas grįžti prie tokios muzikos ir tokių renginių, iš kurių išeini su maloniai skamban-

čiomis melodijomis ausyse. Todėl turim bent moraliai paremti tuos, kurie bando gražiais kūriniais ir aukodami laiką pajavinti mūsų labai dažnai nuobodžias dienas. Šį koncertą bei programos kūrinįs idėjų visą savo sielą praturtinti kultūrinį gyvenimą. Būčiau nepaprastai dėkingas, kad šios mano pastangos iš lietuviškosios visuomenės susilauktų nuosirdaus dėmesio.

JUNGSIJS UNIJOS

Numatomas darbo unių susijungimas šio mėnesio pabaigoje Chicagoje: mėsininkų ir mėsos pilausytojų unių, o taip pat ir prekybos įmonių unių numato įsijungti į AFL-CIO.

MOSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

SŪKURIO RUDENS POBŪVIS

Lapkričio 11 d. National Cafe salėje įvyko džiaugsmą kelias Jaunimo ansamblio "Sūkurio" pobūvis. Susirinko svečiai iš Bostono, Brocktono ir apylinkių. Jų tarpe Brocktono Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Petras Šakalys, prof. kun. Antanas Jurgelaitis.

Pobūvį atidarė Birutė Adomavičiūtė. Pobūvio pirmosios dalies programą, paruošę Vyt. Bruzko, atliko "Sūkurio" šokėjų grupė ir muz. Elzbieta Crowley, su akordeonistais.

Dalyvavo dvidešimt šokėjų. Lenciūgėlių pašoko Dalytė Alksninytė, Jūratė Dambrauskaitė, Genė Plonytė, Lina Šimkutė ir Gytis Žiaugrė. Po to pašoko gyvatarą, oželį, šokių pynę iš blezingėlės, jonkelio, šusto, kalvelio, blezingėlės, pasiutpolkės, klumpakojų ir aukštaičių kadriliaus. Pynėje suvystę mūsų gražieji šokiai, marga-

spalviai tautiniai rūbai. Auditorija audringai plojo.

Pabūvio vedėjas Vl. Elkinas, pirmosios pobūvio dalies atlikėjams padėkojęs, visus pakvie-

tė vaišintis gausiu maistu. Veikė Laimės šulinys. Ilgalakis finansų valdytojas Eugenijus Užpurvis džiaugėsi, kad pilnėja iždas. Po to buvo šokiai.

Padėka "Sūkurio" valdybai: pirm. Daivai Izbičkaitėi, sekr. Redai Veitaitėi, reikalų vedėjui Vladui Eikiniui, kasin. Eug. Užpurviui, valdybos nariams — Pranui Šimkui ir Eligijui Sužiedėliui. Taip pat padėka tėvų komitetui, kurį sudaro Adomavičius, Dana Eikiniene ir Teresė Levickienė. Jie visi palaike mūsų kultūrinį gajumą. Mūsų jaunimas, susibūręs į ansamblius, nesupanašės į čia esančią masę.

E. Ribokienė

TRAKAI

Galutiniai Trakus sugriovė ir sunaikino rusai. 1655 m. įsiveržusi Maskvos caro Aleksiejaus kariuomenė negirdėtu žiaurumu niokojusi Lietuvą. Išžudžiusi ar išvaikiusi Trakų gyventojus, ji miestą apipilė, o paskui sudegino. Abidvi pilys virto griuvėsių krūvomis, palaidodamos daug meno ir kultūrinių vertybių, o taip pat svarbios archyvinės bei istorinės medžiagos. Po šio smūgio Trakai nebeatgavo, liko tik nuskurdusių mažų trobelių miestelis.

Per šiaurės karą, ypač 1808 metais, maro epidemija nuvarė į kapus didelį skaičių čia vėl taip išikūrusių miestiečių.

(Iš "Mūsų Lietuvos")

How to put away money for retirement and put off paying taxes.

Retirement plans are usually all thought out for you, if you happen to work for an employer with a retirement plan. If you don't, what do you do? Until recently, not much. Except to save on your own and hope for the best.

Now you can save 15% of your earned income or \$1500, whichever is less, in a tax-deferred savings program called the Individual Retirement Account, or IRA. If you have a non-working spouse, your contribution can be increased to \$1750 per year. The entire amount is tax-deductible that year and the interest is tax deferred. You only pay taxes when you take the money out.

Self-employed individuals can establish a tax-sheltered retirement program for themselves and qualified employees through our KEOGH program. Participants can set aside 15% of their earned yearly income or \$7500, whichever is less, in one lump sum or in smaller amounts throughout the year. You do not pay taxes on the money you save or on the interest it earns until you retire.

Come into one of Standard Federal Savings nine conveniently located offices soon and let one of our knowledgeable savings counselors arrange a retirement plan structured to your needs. It will pay you to get started before the end of the year.

Come under our wing—
We Care What Happens to You.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
ASSETS OVER \$430,000,000

HOME OFFICE:
4192 Archer Avenue, Phone: 847-1140
Garfield Ridge:
6141 Archer Avenue, Phone: 767-5200
47th and Rockwell:
2555 West 47th Street, Phone: 523-1083

Hickory Hills:
9357 South Roberts Road, Phone: 598-5050
Hickory Hills:
Hill Creek Shopping Center, Phone: 599-1977
Downers Grove:
5100 Forest Avenue, Phone: 963-1140

Lombard:
23 North Main Street, Phone: 627-1140
Aurora:
301 West Galena Boulevard, Phone: 892-1140
Boulder Hill:
21 Boulder Hill Pass, Phone: 897-1166

CLEVELANDO ŽINIOS

RICHARDAS DAUNORAS
CLEVELANDE

Baigdamas savo koncertų seriją JAV-se Ričardas Daunoras, buvęs Vilniaus operos solistas, dabar gilinais dainavimo studijas Stutgarte, Vokietijoje, Clevelando Lietuvių dienų proga spalio 28 d. davė dainų ir arčių koncertą Dievo Motinos N.P. parapijos auditorijoje.

Arti 450 klausytojų su dėmesiu sekė kiekvieną svečio solisto juodę ir gerėjosi jo sultingu ir lengvu baritonu. Solisto sceninė išvaizda bei laikysena ir balso tembras paliko visiems puikų įspūdį.

Solistas, pasitraukęs laisvąjį pasaulin, jau koncertavo daugely Europos kraštų ir Amerikoje, šį kartą vėl atvyko į šį kraštą. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos pakviestas. Sol. Daunoras šių gastrolių pėną skiria PLJ IV-jam kongresui, kuris įvyks ateinančiais metais liepos mėn. Europoje.

LB Clevelando apylinkės valdyba, kurią sudaro pirm. Jurgis Malskis, St. Astrauskas, Vl. Bacevičius, V. Biliūnas, Br. Gražulis, Pr. Karalius, N. Lenkauskaitė, V. Mariūnas ir R. Petrailytė, buvo šio koncerto rengėjai. Jos dėka koncertas buvo gerai išreklamuotas, todėl ir publikos susirinko daugiau, negu į eilinius koncertus ar parengimus.

Nijolė Lenkauskaitė, pristatydama solistą, pateikė biografinių duomenų, nušvietė jo dainos karmos kelią, pabrėžė, kad susirinkome "išlaikyti ypatingo koncerto".

Solistui akompanavo Rita Čyvaitė-Kliorienė, muzikė vadovaujanti Nerijos vokaliniam ansamblui, dėstanti muziką ir vadovaujanti amer. gimnazijos chorui.

Pirmoje daly girdėjome V. Blusiaus, G. Gudauskienės, J. Tallat-Kelpšos, R. Žigaičio, J. Gruodžio, St. Širnaus ir M. Petrausko kūrinis — viso 9 dainas.

Antroje daly išpildyta L. Bethoveno, Fr. Schuberto, G. Bellini, G. Puccini, G. Verdi, G. Rossini kūriniai. Dainas ir arčius padainavo originaliom kalbom. Koncerto pranešė N. Lenkauskaitė davė dainų ir arčių vertimus.

Publikai triukšmingai prašant, solistas padainavo itališkai "Takelis miške" ir lietuvių dainą "Jūroj laivelis plaukia" ir "Šia naktelė".

Pasikalbėjimo metu solistas sakė, kad visose kolonijose buvęs tas pats repertuaras. Publika visur jį labai šiltai priėmusi. Nors koncertam laikas jo atžvilgiu nebuvo labai palankus, nes dėl to muzikinės studijos nusidėsia tolyn, bet su mielu noru atėjęs lietuvių jaunimui į talką.

Po koncerto didelė publikos dalis susirinko parapijos svetainėn vaikams ir šokiams. Grojo R. Strimailio orkestras.

LB apylinkės pirm. J. Malskis padėkojo solistui ir publikai, kuri R. Daunorui sugiedojo ilgiausiu metu.

Šis koncertas gerais keliais šimtais dolerių papildys PLJ sąjungos kasą.

Bendrai, ši valdyba daug dėmesio savo darbuose kreipia į jaunimą, lit. mokyklą bei kultūrinę veiklą.

Sekmadienį DMNP šventovėje buvo pamaldos. Giedoję sol. R. Daunoras. Pamokslas — kun. G. Kijausko, S.J. Jame ryškinta tarpusavio susiklausymo, pakantų vienas kitam, šmeižtų bei gandų vergimo ir meilės savo tautai mintys.

Lietuvių dailės darbų parodoje, kuri buvo didžiojo salėje, buvo daug gražių eksponatų. Kai kurių išstatytų jų daiktų buvo galima ir įsigyti. Pažymėtina B.

ir E. Steponių gintaro, paveikslų ir kitų dirbinių kolekcija, Žiugždaitės — V. Valsos originalūs paveikslai. Vlado Bacevičiaus pasto ženklų ir kitokių liet. suvenyrų rinkinys, Juozo Žilionio vedamas kioskas, Viktoro Degučio medžio drožiniai, dail. Tarabildienės grafika, visa paveikslų serija iš Lietuvos ir nacių Europos tragedijos (paveikslai gauti iš Vokietijos), Šv. Kazimiero lit. mokyklos darbų parodėlė, audiniai ir tt.

Esant puikiam "indėnų vasaros" orui, visi Lietuvių dienų renginiai buvo gausiai lankomi.

Pagirtinas apylinkės valdybos pasiryžimas pradėti koncertų punktualiai. Po penkių minučių po paskelbtos koncerto pradžios laiko, publika išgirdo pirmuosius solisto baritono garsus. Bet gi ateity rengėjai neturėtų leisti pasivėlavusiems koncerto metu ieškoti savo vietų, tuo trukdydami solistą ir erzindami publiką. Pasivėlavusieji tegu palaukia pirmosios pritraukos.

PARAPIJOS TARYBOS

rinkimai šv. Jurgio parapijoje bus gruodžio 3 d. tuojau po sumos. Rinkimai turėjo būti įvydyti pavasarį, bet dėl įvairių priežasčių vis buvo atidėliojami. Bus renkami penki nauji Tarybos nariai. Kadangi parapija turi įvairių problemų, kurių sprendime gali daug padėti ir Taryba, parapičiai kviečiami gausiai dalyvauti.

GRANDINĖLĖS ISLEISTUVĖS

Lapkričio 19d., sekmadienis — Grandinėlių isleistuvėjų diena. 10 val. ryto DMNP bažnyčioje šokėjų, muzikantų ir jų tėvų intencija šv. Mišios. 11:30 v. karšti pietų valgiai, kavutė parapijos valgykloje, 4 val. isleistuvėjų vakaras didžiojoje salėje: nuotai-kingi šokiai, muzika atsisveikini- mo žodžiai.

Iseistuvėjų vakaro pakvietimai gaunami pas Grandinėles narius, jų tėvus, L.A. Sagius: 368-2955 — dienos metu ir 442-8674. vakarais, pas A. Giedrių — 481-8205 ir sekmadieniais abiejų lietuvių parapijų salėse. Visi kviečiami ir laukiami.

Kaip žinome, Grandinėlė į tolimąją Australiją iškrenda gruodžio 20 d.

Grandinėlė gruodžio 9 d. 8 v.v. Cleveland STATE University Main Auditorium salėje duos programą — koncertą, kokį matys Australijos Adelaidės, Melbourn, Canberros ir Sidney lietuviai ir vietiniai gyventojai. Gera proga dar kartą pasidžiaugti mūsų gražiąja Grandinėle.

SUKAKTUVININKAI

Liudas Sagys, Grandinėlės i-steigėjas ir jos vadovas, tyliai at-svėntė savo 60 metų sukaktį. Dar dalis susirinko parapijos svetai-nėn vaikams ir šokiams. Grojo R. Strimailio orkestras.

LB apylinkės pirm. J. Malskis padėkojo solistui ir publikai, kuri R. Daunorui sugiedojo ilgiausiu metu.

Šis koncertas gerais keliais šimtais dolerių papildys PLJ sąjungos kasą.

Bendrai, ši valdyba daug dėmesio savo darbuose kreipia į jaunimą, lit. mokyklą bei kultūrinę veiklą.

Sekmadienį DMNP šventovėje buvo pamaldos. Giedoję sol. R. Daunoras. Pamokslas — kun. G. Kijausko, S.J. Jame ryškinta tarpusavio susiklausymo, pakantų vienas kitam, šmeižtų bei gandų vergimo ir meilės savo tautai mintys.

Lietuvių dailės darbų parodoje, kuri buvo didžiojo salėje, buvo daug gražių eksponatų. Kai kurių išstatytų jų daiktų buvo galima ir įsigyti. Pažymėtina B.

"Draugo" bendradarbis V. Rociūnas kalbasi su solistu Ričardu Daunoru po jo koncerto Clevelande. Nuotr. Vl. Bacevičius

VIENA IR NEDALOMA LIETUVIŲ ŠEIMA

Reportažas iš Baltimorės

Šiandien lapkričio 5 d. Pagal kalendorių — tai vėlyvas ruduo. Bet JAV sostinėje pašėlusiai graži sekmadienio popietė. Temperatūra per 70 laipsnių, geltonai pasipuošę medžių lapai, rodos, skamba saulės spindėjime. Jurgio Bradūno vairuojamas Volkswagenas sparčiai rieda kaimyninio Baltimorės miesto kryptimi. Valanda greičio ir jau esam senosios Baltimorės gatvėse. Jurgis čia gimė ir augęs, jis pažįsta kiekvieną gatvę, kuone kiekvieną namą.

— Va, — sako Jurgis, — juk čia, šitame sename rajone aidėjo pirmieji civilinio karo šūviai, ten, va, civilinio karo veteranų kapai, ten toliau palaidotas poetas Edgar Allan Poe...

Dairausi ir stebiu tas istorines vietas. O seni namai vienas po kito remontuojami ir visai prieinamomis kainomis parduodami. Juos perka daugiausia baltieji. Ant vieno istorinio pastato šviečia lentą su įrašu, kad tame name 1812 m. jau veikė medicinos mokykla. Tuo metu, kai Napoleonas slautė Europoje. O mūsų dienomis čia vis platin ir didyn auga Marylando universiteto medicinos fakulteto milžiniški pastatai. Prieš kelerius metus atrodę sunykti pasmerktas rajonas darosi vienas iš geresniųjų ir saugesniųjų miesto rajonų.

Netoli tų istorinių vietų stovi 1921 m. pastatyti ir dabar gražiai atremontuoti Lietuvių namai. Jų remontui, kaip vėliau paaiškėjo, pinigų gauta net iš federalinės valdžios ir Baltimorės miesto įstaigų. Šalia Lietuvių namų gyvena Remigijus Balčiūnas. Jis baigė Marylando universitetą ir dabar dirba Baltimorės mero įstaigoje, kur tvarko federalinės valdžios pinigus, skirus Baltimorės miestui.

Prieš pat Lietuvių namus, miestui nupirkus ir nugriovus senus pastatus, dabar oficialiai miesto valdžios steigiamas Lietuvių parkas. Didelėje lontoje skaitau įrašą — "Little Lithuanian Park". Mane atlydėjo Remigijus Balčiūnas, Kęstutis Česonis ir

Sol. R. Daunoras dainuoja Clevelande. Akompanuoja Rita Čyvaitė-Kliorienė. Nuotr. Vl. Bacevičius

dės būrius šokėjų, išmokęs pamilti šoki, įpratęs jaunimą dirbti, laikytis drausmės ir tvarkos. Grandinėlė — žavus jaunimo ansamblis. Tai sukaktuvinin-ko ir jo žmonos Aleksandros nuo pelnas.

Lietuviškoji visuomenė, o ypačiai klevelandiečiai, džiaugiasi Sagio pasisekimais. dėkoja jam už visą, ką padarė mūsų Lietuvos garbei Europoje, šiaurės ir Pietų Amerikoje ir linki dar ilgai būti šio šokio ansamblio vadovu.

Simonas Laniauskas, aktyvus

ilgiausių metų, mielam bičiuliui

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

LKVS Ramovės skyriaus valdyba rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 m. sukakties minėjimą.

Lapkričio 18 d. 7 val. vak. Lietuvių namuose kariuomenės atkūrimo minėjimas — balis, o lapkričio 19 d., sekmadienį, 10:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už žuvusių kovoję, mirusių ir kėnciančius okupanto priepaudoj savanorius, karius, šaulius, partizanus ir visus lietuvius.

Valdyba prašo pamaldose dalyvauti organizacijas su vėliavomis,

Jurgis Bradūnas pasakoja, kad parke bus pastatytas lietuviško stiliaus paminklas ar koplytstulpis, bus išlieta aikštė iškilimams, tautiniams šokiams šokti, ateityje parką apsups medžiai ir žodniausia, kad visą tai daro valdžios lėšomis. Gera baltimoriečiams, kai šalia burmistro sėdi ir toks įtakingas vyras kaip R. Balčiūnas. Su juo ateityje pasikalbėsiu plačiau. O dabar skubam į Lietuvių namus.

Visų lietuvių centras

Baltimorės Lietuvių namuose yra didžioji salė, apačioje kiek mažesnė ir, žinoma, baras, pagrindinis namų išlaikymo šaltinis. Namų administracijai įrengtos puikios raštinės, antrajame aukšte įsikūręs lietuvių JAV karo veteranų postas. Yra taip pat ir Lietuvių muziejus.

Šiandien Baltimorės Lietuvių namuose tokia spūstis, kaip Jaunimo centre Chicagoje per Kazuko mūgę ar užgavėnių karnavalą. Jurgis Bradūnas prieš išvažiuojant pasakė, kad Baltimorės Lietuvių namuose lapkričio 5 d. kepsnių diena ir kad pamatysime "daugybę svieto". Teisybė, "svieto" pilna, bet didžioji dauguma jų kalba angliškai. Tokia jau lietuvių tradicija Baltimorėje: visos lietuvių kartos į Lietuvių namus susirenka tris kartus metuose. Per Vasario 16 minėjimo banketą ir per rudeninę bei pavasarinę kepsnių dieną. Tą dieną žmonės suvažiuoja apie 1 val. p. p. ir, užsimokėję tam tikrą mokestį (šiemet įėjimo bilietas atėjo 9,50 dol. asmeniui), iki 6 val. p. p. valgo kiek nori skanios jautienos, dešrų su kopūstais ir baltimoriečių taip mėgiamas austres. Taip pat per tas 5 val. už alų nieko nereikia mokėti. Tik stebi, kaip viena po kitos rieda tuščios statinės.

Kepsnių dienos organizatoriai pasakojo, kad jiems lieka — 3,000 dol. pelno Lietuvių namų biudžetui subalansuoti. To išdavoje lietuvių renginiams salė nuomojama už labai žemą nuomą.

Spūstis pareikalauja didelio talkininkų skaičiaus. Į talką jungiasi dar pirmosios emigracijos atstovai, jų vaikai, taip pat naujieji ateiviai ir ypač jų jaunimas — tautinių šokių šokėjai. Ir kaip malonu buvo stebėti, kad gražiausias ir skambiausias lietuviškas dainas dainavo beveik išimtinai jaunimas.

Apie Lietuvių Bendruomenę

I talkininkų skaičių labai aktyviai buvo įsijungę ir LB Baltimorės apylinkės pirm. Vytutas Eringis. 17 m. LB-nėje jis eina įvairias pareigas ir antri metai vadovauja LB apylinkės 130 šeimų, LB yra pagrindinė organizacija šalia Tarybos. Taryba tai atskiras vienetas, jungiantis visų lietuviškų organizacijų atstovus,

DRAUGAS, penktadienis, 1978 m. lapkričio mėn. 17 d.

5

negiminingas mūsų Altai. Tarp šių abiejų pagrindinių vienu su gyvenimas geras. Nepriklausomybės šventės minėjimus rengia LB, o vakare banketą — Taryba. Aukos minėjime pagal aukotojų valią. LB žinioje trys tautinių šokių grupės — "Malūnas", "Kalvelis" ir "Ratelis", įvairūs koncertai, kultūrinės vakaronės, lietuviškos parodos universitetuose. LB-nei Lietuvių muziejus taryboje atstovauja K. Česonis, vėl daromos pastangos atgaivinti dramos būrelį, kuriam vadovauti ryžtasi buv. Panevėžio teatralas J. Kazlauskas. LB veikla graži ir, pirm. V. Eringio žodžiais, jokių kivirčių su kitomis organizacijomis nėra. Tiesa, Baltimorėje nebėra liuanistinės mokyklos.

Kai per 400 žmonių sudariusi minia, suvalgiusi šimtus svarų jautienos ir tūkstančius austrių bei išgėrusi dešimtis statinių alaus, išsiskirstė į visus kraštus, prie valgių stalo susėdo rengėjai — visų kartų atstovai. Stebėjau, kaip visi darniai sugyvena, kaip lietuviškai tarp savęs kalba-

si ir dainuoja lietuviškas dainas. Ilgokai užsibuvau jų tarpe, nes Baltimorės "Malūno" šokėjai važiuos į Europą, tą vakarą jie turėjo ilgą repetitiją, o mano jaunasis bičiulis Jurgis Bradūnas net iš Washingtono važiuoja į Baltimorę šokti tautinius šokius ir čia pravesti skambias lietuviškas dainas. Ir tą vakarą po smagios šventės Lietuvių namuose jie repetavo net iki vidurnakčio. O prieš akis dar stovėjo valandos kecionė į namus, į sostinę.

VI. R.

Sveikinimai

Vasuvos pirklys Kovalskis, važiuodamas per Rusiją ir pasienio valstybes, siuntinėjo savo draugui kelionės atvirukus. Pirmame atviruke parašė: "Sveikinimai iš laisvosios Maskvos!", antrame — "Sveikinimai iš laisvosios Pranos!", trečiame — "Sveikinimai iš laisvojo Budapešto". Paskui tris mėnesius tyloje, o po to ateina paskutinė žinia su Paryžiaus pašto ženklų ir rašo: "Sveikinimai iš laisvojo Kovalskio!"

Iš Dainavos jaunimo stovyklos metinio suvažiavimo. Matytis Simas Laniauskas, Danutė Petronienė ir Bronius Polikaitis. Nuotr. J. Urbono

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4 %

Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4 %

See us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD

Chicago, Ill. 60608

PETER KAZANAUSKAS, Pres. Phone: 847-7747

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905.

AR TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

DAINŲ IR ARIJŲ REČITALIS

— Jonas Vaznelis. Prie piano Aleksandras Kučiūnas. — Tamsioj naktelėj, Džukų kraštas, Žaliojo lankelėj ir kitos dainos. Kaina \$6.00

TIK TAU VIENAI

Igrojo L.S.T. Korp Neo-Lithuania orkestras su Algiiu Modestu, Vytutu Paškum ir Zigmū Mikūziū, Jr. — Dvi gitaros, Tau dėkoju, Negerk, Žali laukai, Sapnas ir kitos dainos. Kaina \$6.00

TĖVYNEI AUKOJAM

Lietuvių Meno ansamblis DAINAVA. Kur bėga Šešupė, Jūs berniukai apgavikai. Lietuviai esame mes gimę ir kitos. Diriguoja Stepas Sodeika. Kaina \$5.00

GARBĖ TAU, VIESPATIE

Lietuvių Meno ansamblis DAINAVA. Tyliąją naktį, Sveikas, Jėzus, gimusis, Linksmą giesmę mes užtrauksim, Malda žuvusiems ir kitos. Diriguoja Stepas Sodeika ir Algis Šimkus. Kaina \$5.00

AUKURAS

— Alfonsas Mikulskis — dirigentas. Kanklių orkestro vadovė — Ona Mikulskienė. Atlieka Vysk. Valančiaus liuanistinės mokyklos ansamblis. Kaina \$5.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Ilinois gyventojai taipgi moka 5% mokesčių. Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto išlaidoms.

VOKIEČIŲ KONCENTRACIJOS STOVYKLOS KANKINYS

1910. XI. 18 — 1978. IX. 22

Šiais neramiais smurto laikais laikraščiuose skaitome, per radiją ir televiziją girdime daugiausia apie žiaurumus bei niekšybes, retai apie šviesius gyvenimo reiškinius, apie kilnius žygius, kada žmonės, patys save pavojūn staidydami, gelbsti kitus. O prie tokių priklauso velionis Jonas Šernas.

Jonas kilęs iš garbingos Biržų Šernų šeimos, davusios Lietuvai daug nusipelnusių asmenų. Jų tarpe matome evangelikų kunigą, buvusį Lietuvos kariuomenės kapelioną Adomą Šerną, kelis mokslininkus — geologą, matematiką, ekonomistą, net tris teisininkus, o taip pat garsėjantį Prancūzijos kino filmų aktorį. Jono dėdė teisininkas ir visuomenininkas Jokūbas Šernas buvo 1918. II. 16 Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras. Visi jie pasižymėjo kaip veiklūs lietuviškų organizacijų dalyviai, nuostoriūs Lietuvos patriotai. (Žiūr. Liet. Enciklopedija t. XXIX, psl. 419).

Velionis Jonas gimė 1910. XI. 18 Jasiškių kaime, Nemunėlio Radviliškio valsčiuje, Biržų apskrityje. Tėvai — Jonas ir Marija Šernaitė Šernai — turėjo gražų ūkį ir gausią šeimą: sūnus Adomą, Jokūbą, Martyną, Joną ir Petrą (pastarasis tebegyvena Rockforde) ir penkias dukteris. Jonas ūkininkavo tėviškoje iki 1943 metų, paskui dirbo Rūtos kooperatyve Vilniuje, kur brolis Jokūbas, teisininkas, buvo kooperatyvo direktorius.

1943 m. po Stalingrado katastrofos vokiečiai netelsėsi paskelbė Lietuvoje mobilizaciją ir mūsų jaunimas demonstratyviai atsiskė stoti į vokiečių kariuomenę, įsakymai ir SS dalinius. Generalinis komisaras griežėsi grietų priemonių prieš lietuvius, ypač intelektualus, kuriuos kaltino organizavus rezistenciją. Aliarmingai padaugėjo suėmimai. 1943. III. 16 buvo uždarytos visos aukštosios mokyklos, sudarytas 46 įtakingesnių asmenų — įkaitų sąrašas, pagal kurį į vokiečių koncentracijos lagerį Stuthofą prie Gdanskio išgabenta keli buvę tarėjai, profesoriai, kunigai, gimnazijų direktoriai, žurnalistai, aukšti valstybės įstaigų tarnautojai. (Jų sąrašas Liet. Enc. t. XXIX, p. 94).

Lietuvos gestapo viršininko Jaegerio įpėdžiais, visi tie vyrai būtų paleisti, jeigu Lietuvos jaunimas stotų kartu su naciais prieš bolševikus, bet priešingai atveju davė suprasti, kad jie bus sunaikinti. Tą vokišką žodį Geisel, įkaltas, angliškai hostage, šias eilutes rašanti girdėjo ir iš Vilniaus miesto komisaro Hingsto lūpų.

I šių 46 įkaitų tarpą pateko ir ūkininkas Jonas Šernas. Apie savo suėmimą jis pasakojo:

"Atsidūriau Stuthofe brolio Jokūbo vietoje. Dirbau Vilniuje vyno fabrike, gyvenau pas brolių, kuris buvo įspėtas, jog gali būti vokiečių suimtas. Naktį atėjo gestapininkai, žiūrė parašą prie durų — pirmoji raidė ta pati, J, reiškia, 'stimmt', tas pats. Liepė keltis ir išvedė mane (brolis spėjo pasitraukti). Mūsų niekad netardė ir jokio kaltinimo raštu nedavė". (Balsys Šernoga mūsų atsiminimuose, 1974, p. 467-8).

Būdamas kuklus žmogus, Jonas net nepasiskė, kad į lagerį pateko per nesupratimą, bet samoningai nūėjo brolio vietoje, nes brolis buvo vedęs, turėjo šeimą. Tik kitiems apie tai priminus, prisipažino, kad tikrai taip buvo.

O kaltinimas visiems įkaitams buvo tas pats:

"... vadovavo lietuvių rezistenciniam sąjūdžiui, ypatingai kurstė prieš Reicho komisaro paskelbtą lietuvių tautos mobilizaciją.

Saugumo policijai ir Rytų krašto SD įsakius, sutinkant aukštesniam SS ir policijos vadui, siunčiamas termino nenustatant į Vokietijos Reicho koncentracijos stovyklą".

Šis dokumentas, rastas po karo Stuthofe, yra be datos. Čia duotas vertimas iš vokiečių kalbos.

Kokias baisias kančias iškentėjo Stuthofa kaliniai, kokią panieką, ligas, badą, šaltį, nuolatinių mirties baimę patyrė, žinome iš kun. S. Ylos, istoriko A. Kučo, B. Sruogos ir kitų atsiminimų. Dėvyni iš tų įkaitų nelaisvėje neteko gyvybės.

Jonas, būdamas vienintelis savo nelaimės draugu lietuvių tarpe be aukštosios mokyklos diplomo ir titulo, turėjo būti ypač nelaimingas. B. Sruoga "Dievų miške" šiltai jį mini. Patrauktas kuklaus kaimiečio nuosirdumu, užjaušdavo jį ir mieliai su juo bendravo.

Jonas pasakojo: "...Kartą susiginčijau su vienu iš mūsų kalinių, jis supykęs ėmė šaukti, kad tas 'Bambizas nuo Biržų' esąs šioš ir tokš... Nuo to laiko mane ir vadino 'Bambizu nuo Biržų'. Taip apie mane ir Sruoga rašė. Manęs tas prievardis nė kiek neužgavo, nes mudu gerai sugyvenome... Syki mudviem teko nešti čia pat užmušto kalinio lavoną, tas jį labai sunkiai paveikė".

Jaunesnis, fiziškai stipresnis gamtos vaikas Jonas, matyt, kiek galėdamas padėdavo lageryje ir kitiems, vyresniems už save kaliniams, nes kun. S. Yla savo atsiminimuose "Žmonės ir žvėrys" jį vadina prof. V. Jurgučio 'ordonansu', atseit, tarnu.

"...Kai mus 1945 m. sausio mėn. išvarė iš Stuthofa ir varinėjo į visas puses, teko daug vargo išvargti. Badavom, šalom. Aš, praktiškas žmogus, buvau 'susiorganizavęs' brezentą, tai mudu su Sruoga ant jo sniege miegojom. Bet Sruoga buvo labai nusilpęs, toliau paeiti negalėjo..." — tęsė Šernas.

Sruoga apie tai rašė. "...Pats nepajutau, kaip atsidūriau pačioje paskutinėje kolonoje eilėje. Akys žalia. Galva sukasė. Kojos neklauso. Alsuoti nebėra kuo... Aš jau atsilikau nuo klipatų... (Jau esesininkas taikėsi į jį šauti). Tuo pačiu momentu galas žino iš kur atsirado mano mielas bičiulis Jonas, ir kad sušuks jis man visą gerklę: 'Profesoriau, ar pasiūti? Kelkis tuojau!'

Nesėjau aš nė pažvelgti į jį, kaip jis jau tempia mane už pakarpos ir kelio viduriu... ir čia dar kažkas (berods, buv. tarėjas M. Mackevičius, kun. S. Yla ir V. Staneika, V.S.) pastatė ant kojų, pritempė prie minios ir įgrūdė į jos vidurį, į gilumą, kad tas šalkas Marholcas manęs daugiau nebematytų".

Po kiek laiko rašytojas jau eiti nebegalėjo. Mirtinai pavargęs nuo kolonos atsiliko.

Jonas dar pasakojo: "...Čia ir atsisveikinome. Jis tik prašė išsaugoti jo rankraštis, kuriuos man įdėvė išeinant iš Stuthofa... iš viso gal buvo 2 svaru. Aš juos ir išnešiojau kuprinėje. Kiti man sakė, kad mesčiau tuos popierius, netampyčiau be reikalo sunkumo".

Bet Jonas pažadą ištesėjo, nepaisant baisyų sąlygų. Atsikūrus su Sruoga ir kiais Jonas su dideliais būriais kalinių buvo dar grąžintas į Stuthofą. Ten jau visiškai nebuvo maisto. Sandėliai stovėjo ištuštinti, kaliniai patys turėjo rūpintis sau gauti maisto. Kadangi prie lagerio vokiečiai buvo įtaisę karinius įrengimus, juos bombardavo angiai. Pavasaris buvo šaltas, kaliniams teko dar daugiau kentėti. Po Velykų esesininkai įgrūdė juos į baidokus ir paleido į jūrą. Vėl angiai

Hamilton, Ont.

SVEIKINIMAI

Artinas Kristaus Gimimo diena. Sveikinsime vieni kitus svetintaučių pagamintom blizgančiom atvirutėm, linkėdami sveikatos ir laimės. Tačiau gražiausias kalėdinis sveikinimas bus auka Tautos fondui — mūsų tėvynės laisvės kovai. Visų aukojusių pavardės bus paskelbtos Kanados lietuvių spaudoje dar prieš Kalėdas, tad Hamiltono ir ap. lietuviai prašomi iki š. m. gruodžio 10 d. savo

juos bombardavo, patys vokiečiai stengėsi juos paskandinti, kad nebūtų kas pasakoją apie buvusius kacetė žiaurumus. Iš kelių tūkstančių išsigelbėjo tik apie 800 nelaimingųjų. Apie Liubeką audringoji pavasario jūra išmetė į krantą šimtus lavonų. Jonui pavyko pasiekti Danijos uostą, vėliau Švediją. Čia jis atidavė dr. Starkui per didelį vargą išsaugotus Sruogos raštus. Taip stuthofinė rašytojo kūryba liko išgelbėta.

Jonas Šernas atsidūrė Jungtinės Amerikos Valstybėse 1951. VI. 12. Susiradęs brolius ir gimines Rockforde, Ill., ten ir liko. Dirbo fabrike. Stovyklos kančios jį gerokai palaužė fiziškai ir dvasiškai. Gyveno jis daugiausia atsiskyręs, savy užsiklaidęs. Mirė širdies smūgiu 1978 m. rugsėjo 22 d. Rockforde.

V. Sruogienė

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomosios žolės ir t.t.
Važiujamos kėdės, remental ir kt., pirkli ar nuomoti;
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visais mūsų apylinkėse.

Dėkojame Jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000.00

FRANK ZOGAS, President

2657 W. 69th Street Chicago, Ill. 60629 Phone 925-7400

MIDLAND SAVINGS

& LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue Chicago, Ill. 60632 Phone: 254-4470

3029 S. Harlem Avenue Bridgeview, Ill. 60455 Tel. 589-9400

5% paid quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum \$5,000

7 1/2% All accounts compounded daily — Passbook Savings

LIETUVIŠKI IR ANGLIŠKI ŽODYNAI GRAŽIAUSIEMS JŲSŲ KNYGYNAMS

V. Peferaičio Lietuviškai - angliskasis žodynas

A. Baravyko Angliškai - lietuviškasis žodynas

Šie du žodynai yra naujai perspausdinti didesniais raidėmis, didelio formato (9x6 colių), 580 ir 590 puslapių, labai lengvai skaitomos raidės ant ryškiai balto popieriaus, su stipriais kietais viršeliais.

Tikrai graži dovana jaunom lietuviškoms ar mašytoms šeimoms. Kiekvienas lietuviškasis knygynas turėtų didžiulius šiais tomiais.

Atskiri tomai po \$10.00; abu tomai tik \$18.00 (paštas ir persiuntimas \$1.25 už tomą ir pridedami mokesčiai Illinois valstybės pirkėjams).

DRAUGO KNYGYNAS
4545 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629

KANADOS ŽINIOS

sveikinimą — auką įteikti šiem T. Fondo Hamiltono sk. valdybos nariams: pirm. A. Patamsiui, vicepirm. P. Kanopai, sekr. K. Baronui, išd. St. Kanopienei, nariams — M. Juodžiui, A. Juozapavičiui, M. Jonikui.

LIETUVISKAS KIOSKAS

Gražiausia kalėdinė dovana bičiuliui ar giminei — yra lietuviška knyga ir lietuviškas laikraštis. Šį brangų turtą, labai žema kaina, galima įsigyti kiekvieną sekmadienį Jaunimo centre, vad. Pr. Enskaičio knygyne. Čia gaunami naujausi leidiniai, lietuviškos plokštelės, prie mašinų klijavimui lietuviški ženklukai. Pr. Enskaitis priima ir Kanados lietuviškų laikraščių prenumeratą.

MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio 11 d. Hamiltono Jaunimo centre įvyko Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas. Mokytojai gan nuodugniai išnagrinėjo Kanados mokyklų vargus, pasidžiaugdami kartu naujais laimėjimais liuanistiniame moksle. Plačiau apie tai — artimiausiu metu Kanados žiniuose.

TALENTŲ VAKARAS

KLB Kultūros k-ją ateinančių metų kovo mėnesį numato surengti Hamiltono talentų vakarą. Savo talentą galės parodyti visi jaunos kartos įvairaus meninio pasaulio atstovai iš visos Kanados. K. Baronas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MARQUETTE PARK
6 kamb. mūrinis, Gazu šildymas. 2 maš. mūr. garažas. Arti 66-os ir Washtenaw. Prieinama kaina.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Av. — 778-2233

M. A. SIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI.
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PLIDOMI
PILIETYS PRASYMAI ir
kitokios blankai

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-9996

TELEVIZI OS
Spalvotos ir Paprastos, Radijai,
Stereo ir Oro Vėsintuvai
Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., telef. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 977-5980

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame
visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168
apie 200 svečių. 2 butai po 6 kamb.
\$85,000.

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARJA NOREIKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai patoguojamos geros rūšies
prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
TEL. — WA 5-2787

MOVING
SERENAS perkausto baldus ir
kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

KODEL EIKVOTI PINIGUS APŠILDYMU?
Ką išleidziate namų apšildymui,
tas išeina laukan per stogą ir sienas.
Mes dabar turime tokią gaminį izoliacijai, kuris gali visą tai sulaukyti.
Su pilna izoliacija galima kuro su
naudojimą sumažinti iki 50%.

Ar negalvojate, kad jau laikas teigiamai veikti?

Dėl nemokamo apskaitavimo skambinkite

EXPANSION SYSTEMS
2637 W. 63rd St., Chicago
Tel. 436-3606

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite
už apdraudą nuo ugnies ir automobilių
pašalų.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-9554

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

OAK LAWN BY OWNER

12 yr. old brick raised ranch.
3 bedrms, 1 1/2 baths, wall to wall
carptg. Central air-cond. Gas fire-
place. Finished family room & rec.
rm. with bar. 2 car gar. Gas grill.
\$69,500.00. Call after 5 p. m.
636-9094

NAMAI TAI AUKSAS

Svarus 7 kamb. namas ir 2 auto garažas. 2 vonios. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. \$24,800.00 Tuoj galima užimti. Arti ofiso.

2-ju aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Ap-
sauga nuo potvynio. Alum. langai.
Galite pirkti už \$41,800.00.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalų liuksus ofisų patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. \$50,000.00.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Marquette Parke

Mūr. biznio nuosavybė su liuksu-
niu butu savininkui.

Tinka gydytojo kabinetui arba ga-
lima perimti dabar veikiantį biznį.

CENTURY 21

CAHILL BROS. REALTORS
Ona Waitkus — Alice Czarny
(312) 585-6100

\$26,500

6-room home with formal dining
room. Large kitchen, plus extra
lot. (TJM)

RE/MAX
south, inc. Tel. 361-1300

Namas — Svajonė: 3 butai, 4 vonios, centralinis šildymas, atominė siūptuvė, 3 auto garažas, 2 balkonai. Patio, Marquette Parke centre.

Mūr. bungalow. 3 miegamieji. Gražiai užlaikytas. \$34,000.

Namas ir tavernos - svetainės
biznis. \$30,000.

Mūr. namas. Didelė taverna, salė
apie 200 svečių. 2 butai po 6 kamb.
\$85,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St., 436-7878

DĖMESIO!

Leiskite mums priminti, kad

BUDRAIČIO REALTY

namų pardavimo įstaiga tapo priimta
į National Association of Realtors.

Tuo pačiu išplečia nuosavybių pirkim-
ą bei pardavimą ir tolimuose prie-
miesčiuose.

Taip pat žinotina, norintiems per-
mus pirkti bei parduoti, jums patar-
naus ne vienas ar du asmenys, bet
visi tūkstančio profesionaliai toje sri-
tyje paruošę pardavėjų su 250 įstai-
gų.

Taigi į mus kreipdamiesi sutaupy-
site laiko ir pinigų. Norintieji pirkti
rasite platų namų pasirinkimą, o par-
duodantieji greitą ir teisingą patarna-
vimą.

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 4 kamb. butas Berwyne
dirbantiems suaugusiems. Klimai.
Nuoma \$235.00 mėn., įskaitoma
gagas ir elektra. Skambinti —

484-5838

Išnuomojamas Palos Hills
apšildomas 4 kambarių butas.
Skambinti 598-5285

Išnuom. 3-ju kamb. apšild.
butas 2-me aukšte. \$185.00
mėn. 6757 S. Artesian Ave.
Skambinti 927-1094.

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — VYRAI

EXCELLENT OPPORTUNITY FOR

MACHINE OPERATOR
To Work With Soft Metals. Must
shop practices and be able to read

Contact Wally Kazalas
OLD LINE COMPANY
345-0230

HELP WANTED — MOTERYS

EXPERIENCED BOOKKEEPER

Must do some typing & other ge-
neral office work. Call:

GUY 487-5600.

Chicago Food Processors
6636 So. Wentworth Ave.

REIKALINGA SEIMININKĖ

2 dienas savaitėje. Kambarių valy-
mas ir skalbimas. Geras atlygini-
mas. Apylinkėje Chicagoos univer-
sitetu.

Skambinti 643-9420

CUSTOMER SERVICE

& INVENTORY CLERK

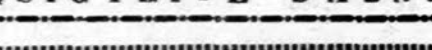
Call GUY 487-5600.

Chicago Food Processors
6636 So. Wentworth Ave.

ISIGYKITE DABAR

Liaudies menas ir kiltas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" admi-
nistracijoje galima pasirinkti į-
vairių liaudies meno darbų: me-
džio, keramikos, drobės, taip
pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" ad-
ministraciją ir pasižiūrėkite. Gal
rasite kai ką padovanoti savo
giminiams ar draugams

"Draugo" adresas: 4545 West
63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Atsitraukę nuo savo kasdienių rūpesčių ir vargų tikrai rasite atgaivos įdomioj knygoj.

Skaitydami Renės Rasos

MEILĖ TRIKAMPY

ne tik užmirsit nuobodžią aplin-
ką, bet nejučiomis persikelsit į
romano veikėjų audringą jaus-
mingumą, pilną džiaugsmų ir
liūdesių, gyvenimą, kuris, kaip
nuotykingas filmas, pagaus jus
nuo pirmo puslapio ir laikys
įtamoje iki paskutinio
nama Drauge.

Knygos kaina tik 3 dol. Gau-
nama "Drauge".

Apsimoka skelbtis dien, DRAUGE,
nes jis plačiausiai skaitomas lie-
tuvių dienraštis, gi skelbimų kai-
nos yra visaiems prieinamos.

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

PROGRAMOJE:

Sol. FRAURMĖ RAGIENĖ
KLAUDIJUS ADOMAITIS
ARČNAS KAMINSKAS
BALIO PAKSTO RAGELIŲ TRIO
18 ASMENŲ STYGINIS ANSAMBLIS
FAUSTAS STROLIA, Dirigentas

CHICAGOS LIETUVIŲ STYGINIO ANSAMBLIO

KONCERTAS

Sekmadienį, lapkričio mėn. 19-tą d., 3:00 val. popiet – Jaunimo Centre

MALONIAI Kviečiame visus DALYVAUTI.

Bilietai: VAZNELIŲ PREKYBOJE —
GIFTS INTERNATIONAL
2501 West 71st St. — Tel. 471-1424

MŪSŲ KOLONIJOSE

Melrose Park, III.

PUIKIAI PAVYKĖS
KONCERTAS

Vakaras - koncertas, įvykis 1978 m. spalio 28 d., surengtas sutelktinėmis lituanistinės mokyklos ir Lietuvių Bendruomenės apyl. pajėgomis, gerai pavyko daugeliui atvilgiu.

Meninę programos dalį atliko ir šiemet Melrose Parko Lietuvių tautotyro klubo šokių grupė "Klumpė". Dainomis ir šokiais pavaizdavo Lietuviškų vestuvių tradicinius papročius. "Klumpė" šiame pasirodymui buvo gerai pasiruošusi. Žinant, kokiose sąlygose tam buvo ruošiamasi, iš jų net negalima daugiau ir reikalaujti. Nuopelnai didžia dalimi priklausė R. Šoliūnaitėi ir Reginai Grigaliūnaitėi, kurios nepagalėjo laiko ir repetitijas atvažinėti viena iš Lemonto, kita iš Cicero. Kad "Klumpė" dabartiniu metu yra pasiekusi šio meninio lygio ir dar nespėjusi pradėti savo karjeros nesubyrėjo, padėka priklauso JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkui Kazuii Laukaitiui. Jo pastangomis buvo pkvistos abi šokių mokytojos, be kurių "Klumpė", kaip tautinių šokių grupės, net nebūtų įmanoma įsivaizduoti.

Malonu pastebėti, kad "Klumpė" turi nuoširdžių globėjų Petro Tautkaus ir Otto Mejerio asmenyse. Šių asmenų įtakos Eagles organizacijai dėka (abu užima įtakingas vietas Eagles valdyboje) "Klumpė" nemokamai naudojasi repetitijoms patalpomis. Tad iš "Klumpės" pusės buvo labai gražus elgesys jos globėjams Petrii Tautkui, Otto Mejeriui ir Pijui Pažerūnui (pastarasis dažnai atidaro salę sekmadieniais repetitijoms) viešas padėkojimas ir įteikimas simbolinių dovanėlių.

Lietuviškų vestuvių tradicinių papročių pavaizdavimu ypach domėjosi ne lietuviai kilmės svečiai, kurie sudarė apie 12 proc. visos publikos. Jų tarpe buvo Melrose Parko miesto valdybos aukštų pareigūnų ir Eagles organizacijos pirmininkas su savo svečiais. Jiems buvo nuostabu, kaip tokia maža etninė lietuvų kolonija gali vietinėmis pajėgomis suorganizuoti parengimą su tokia įdomia menine programa.

Tikrai malonu buvo rengėjams svečių tarpe matyti: LB Vid. Vak. apygardos pirmininką Kazį Laukaitį su žmona. Reikia manyti, kad pirm. K. Laukaitis, stebėdamas "Klumpės" atliekamą meninę programos dalį ir tiek daug jaunų žmonių, nesijautė, kad jo rūpestiai ir pastangos buvo veltui. Šiais laikais jau nebe taip lengva sukviesti ir lietuviškus parengimus 45 proc. svečių, kurie ne tik nori šokti, bet dar net būtinai reikia jiems šokti. Rengėjai gali pasididžiuoti, kad parengime dalyvavusių buvo 30 proc. svečių, kurie amžiaus atžvilgiu turi moralinę teisę dalyvauti IV Pasaulio Lietuvių jaunimo kongrese. Ir nuostabu, kad Sam Bružo dovanotos rožės gėlių valsei buvo "tiesiog išgroštytos", nes buvo kam jas pirkti ir kam dovanoti. O Sam Bružas jau kelinti metai nepagali rožių, bent po šimtinę jų dovanoti!

Nebus per daug pasakyta, kad ši vakarą - koncertą galima pavadinoti tikra Melrose Parko lietuvių solidarumo švente.

Pastarąjį renginį rėmė visi ir tie, kurie neturėjo galimybių patys dalyvauti. Čia nesuminėsi visų, kas dovanas laimėjimams dovanavo, kas pirštus kepsnius dėkdamis apsisvillino.

Visą organizacinę našą ant

savo pečių nešė lit. mokyklos Tėvų kom. pirm. Vytautas Šuops ir LB apyl. valdybos vicepirm. Algis Sinkevičius. Kad svečiai nebūtų alkani ir gardžiai pavaišinti, tam daug triūso įdėjo Ona Junkerienė ir Zina Sinkevičienė. Kas joms talkino, tik jos vienos težino, bet talkininkų turėjo ne taip mažai. Joms talkino ir "Klumpės" nariai, pateikdami valgius ir stalus. Šiandien sunku įsivaizduoti Melrose Parką ir apyl. lietuvių kolonijos gyvenimą be Melrose Parko Lietuvių tautotyro klubo.

Negalima praėti patydomis, nepaminėjus, kad Melrose Parko bet kuriame lietuvių parengime punktualumas yra tapęs dorybe, kurios taip dažnai kitur pasigendama. Jei parengimo pradžia skelbiama kurią valandą, tai ir neprasidės nė su penkių minučių pavėlavimul!

Tegu taip būna ir ateityje! Stasys Vidmantas

ŠACHMATAI

— Vengrija laimėjo pasaulio šachmatų olimpiadą Argentinos sostinėje Buenos Aires, surinkusi 37 tš., Sovietų S-ga, kuri dominavo pastaruosius 50 metų, šiuokart turėjo tenkintis antroje vietoje su 36 tš., bronzos medalis atiteko JAV komandai, iškovojusiai 35 tš. Vengrijos ekipoje žaidė Lajos Portisch, Zoltan Ribli, Gyula Sax, Andras Adorjan, Istvan Csom ir Laszlo Vadasz. Vengrai užbaigė įteikė Izraelį 2½-1½ ir Jugoslaviją 3-1. Sovietų S-ga sudorėjo Kanadą 3-1 ir Olandiją 2½-1½. Amerikiečiams pabaigoje pastojų kelią Šveicarijai, sužaidusi 2-2. Amerikietis L. Kavalek suklupo prieš V. Korčnojų, žaidusį Šveicarijos I lentoje, W. Browne turėjo tenkintis lygiomis prieš W. Hug, lygiomis baigė taipogi dm Lein su Heinz Wirthenohnu. Tik amerikietis James Tarjan išgelbėjo padėtį, laimėdamas prieš

A. Hussą. Dera pabrėžti, kad po septynių ratų jau matėsi, kad pirmaujančios komandos stovėjo labai artimai viena kitos: Sovietai 19½, JAV ir Danija po 18½, Olandija, Vokietija po 18, Anglija, Vengrija ir Kuba po 17½, Prancūzija ir Jugoslavija po 17 tš. Daugiau žinių iš šios olimpiados pateiksimė sekantį kartą.

— Moterų olimpiados baigėmėn po atrankinių rungtynių, pateko iš I grupės: Sovietų S-ga ir Anglija; iš II-ros — Vengrija ir Vak Vokietija; III

Jugoslavija su Lenkija ir IV — Bulgarija ir Ispanija. Kaip užsibaigė baigminės, žinių dar neturėjome.

K. Merkis

DAUG KYŠININKŲ

Keturi statybų departamento prižiūrėtojai teismo rasti kalti paėmė daugiau negu 50,000 dol. kyšių. Trečiadienį patraukti teisman 27 elektros inspektorai už kyšius. Chicago stengiasi apsivalyti nuo kyšininkų.

A. + A.

VINCUI LINGIUI mirus,
žmoną Albiną ir gimines liūdesio valandose užjaučiame ir kartu liūdimė.

Elena Kudžmaitė
Albina ir Jonas Rugieniai
Liuda ir Algis Rugieniai
Emilija Smagrauskienė
Jurina ir Vytautas Rugieniai

A. + A. ONA RADIŠAUSKIENĖ

Gyveno 6914 S. Campbell Ave., Chicago, Illinois.
Mirė lapkr. 15 d., 1978, 1:30 val. popiet, sulaukus 65 m.
Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Meškuičių parapijoje.
Amerikoje išgyveno 28 m.

Pasiliko dideliamė nuliūdime vyras Florijonas, sūnus Algis, sūnėnas Vytautas Tomošaitis su šeima, Lietuvoje sesuo Augustė su šeima, 2 broliai Juozas su šeima ir kun. Algis Močius, Australijoje švogerka Eugenija Tamošaitienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69 Street.

Laidotuvės įvyks šeštad., lapkr. 18 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras ir sūnus.

Laid. dirkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs, tel. 737-1213.

A. + A.

VINCUI LINGIUI staiga mirus,
giliai liūdinčią žmoną Albiną nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Ona ir Jurgis Ribinskai
Sofija ir Kostas Ramanauskai

A. + A. ADOLFUI ORVIDUI mirus,

jo žmonai VACLOVAI, dukrai BRIGITAI, žentui PRANUI ir kitiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Joniškėčiai

A. + A. ADOLFUI ORVIDUI mirus,

visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Sofija ir Gabriellus Gedvilai

PADĖKA

Likę dideliame liūdesy, aš Kostas Kybartas su dukromis Vanda-Jadviga Zemaitiene, Lydią B. Bruin ir mūsų šeimomis, reiškiamo nuoširdžią padėką visiems spaudoje ir žodžiu pareiškusiems užuojautą mūsų brangiai šeimos globėjai, žmonai ir motinai

A. + A. Sofijai Kybartienei - Stroputei

spalio 13 d. amžinybėn iškeliavus, būtent: Vincui ir kun. Kęstučiui Zemaičiams, Ilginiui, Stropui, Zelbiui, Ukrainui; Gaudušiui; Kelpšiui, Avižiui šeimoms, taip pat Liudui ir Emilijai Andrijauskams, Onai ir Viktorui Kožicams, Joanai ir Pranui Mikalauskams. Visiems nuoširdus ačiū už gedulo šv. Mišias, maldas ir dalyvavimą laidotuvėse.

Kartu pranešame, kad už velionės sielą užsakytas gedulo šv. Mišias atliakys kun. Adolfas Stašys šv. Kryžiaus bažnyčioje, Chicagoje, lapkričio 18 d., 9 val. ryto. Kas gali prašome dalyvauti ir pasimelsti.

Kostas Kybartas su dukromis

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

P E T K U S

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktojų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. Republic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Amerikos Liet. Kat. federacijos valdybos posėdis buvo lapkričio 15 d. Marijonų salėje prie "Draugo". Dalyvavo dr. Juozas Meškauskas, ALRKF pirm., dr. J. B. Jerome, vicepirm., ses. Anna Marie Rakauskaitė, Saulius Kuprys ir kun. V. Rimšelis. Valdyba tarėsi ALRKF tarybos suvažiavimo klausimais ir sudarė programą. ALRKF tarybos suvažiavimas įvyks lapkričio 24 d. Marijonų vienuolyno salėje. Valdyba sudarė dienotvarkę ALRKF kongresui, kuris ruošiamas lapkričio 25 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje. Lapkričio 26 d. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje koncelebracinės Mišios, kurioms vadovaus vysk. V. Brizgys. Pamokslą pasakys prel. Jonas Balkūnas.

× Kun. Lipniūno Moksleivių ateitininkų kuopa šaukia susirinkimą šį sekmadienį, lapkričio 19 d., 12 val. popiet Jaunimo centre.

× "Cicero Life" laikraštis lapkričio 15 d. laidojį įsidėjo grupės Loretos ligoninės pareigūnų nuotrauką, kurioje be kitų aukštųjų ligoninės asmenų, matyti ir ligoninės medicinos štabo prez. dr. P. Kisieliū. Laikraštis pažymi, kad buvo diskutuojama kaip sumažinti pacientams gydymosi kainas.

× Švč. M. M. Gimimo parapišios mokyklos tėvų komiteto ruošiamas vakaras įvyks šį sekmadienį parapijos salėje.

× Lietuviškieji kryžiai amerikiečių televizijoje lapkričio 18 d. (sekmadienį), 6 val. vak. per 5-tąją parapijos programą "On Q" ir lapkričio 18 d. 6:30 val. rytė per 2-ąją parapijos programą "It's Worth Knowing".

× Pakšto Trio — L. Biehnėvičius, B. Pakštas, V. Vaitkevičius atliks meninę programą LB Brighton Parko apylinkės meno parodos atidaryme Jaunimo centre. Parodoje bus išstatyta tapyba, medžio drožiniai, foto ir kiti meno darbai. Atidarymas trečiadienį, lapkričio 22 d., 7:30 val. vak. (pr.).

× Chicago Lietuvos Styginio ansamblio koncertas jau šį sekmadienį, lapkričio 19 d., 3 val. popiet Jaunimo centre. Bilietai gaunami Vaznelių Gifts International prekyboje. (pr.).

× Zarasiškių klubo Krintančių rudens lapų pasilinksminimo vakaras įvyks lapkričio 18 d., sekmadienį, 7:30 val. vak. Saulių namuose, 2417 W. 43 St. Programoje sol. A. Baronaitytė, akompanuos M. Motekaitis. Bus dovanų paskirstymas, šalta ir šilta vakarienė. Šokiams gros puikus Markausko orkestras. Rezervacijoms skambinti tel. 434-7916. Kviečia valdyba. (pr.).

× Na, tai kas, populiarioji komp. Kavecko daina skambės naujai ir patraukliai. Atliks sol. Praurimė Ragienė, palydint Chicago Lietuvos Styginiam ansambliui. Koncertas įvyks lapkričio 19 d., sekmadienį, Jaunimo centre. (pr.).

× Klaudijus Adomaitis, bebaigias muzikos studiją American Conservatory kaip mušamųjų instrumentų specialistas, pasirodys su Chicago Lietuvos Styginio ansambliu lapkričio 19 d., sekmadienį, 3 val. popiet Jaunimo centre. Koncertas prasidės punktualiai. Bilietai gaunami Vaznelių Gifts International prekyboje. (pr.).

× Tavernai reikalingas darbininkas dirbti rytai. Skambinti po 12 val. dieną telef. — PR 8-9721. (sk.)

× Jaunimo centro kavinės kultūrinė vakaronė šiandien (XI. 17), skiriama kelionei po Japoniją, Taivaną ir Hong-Kongą. Skaidres rodys ir kalbės St. Žilėvičius. Pradžią 8 val. vak. Visi kviečiami.

× Lietuvių sodybos Chicagoje šio sekmadienio programa bus skirta kaip padėka tėvynei Lietuvai. Dalyvaus Dainavos ansamblio dalyvė Latonienė, aktorius Alfars Brinka, alvudiečiai. Pradžią 2 val. po pietų. Bus ir grybų užkandis.

× Cicero Sv. Antano parapišios mokyklos tėvų komitetas sekmadienį ir sekmadienį rengia parapijos salėje kepinių išpardavimą po kiekvienų mišių.

× Brighton Parko LB apyl. valdybos posėdis įvyko pas Kazį Laučių, o ne pas Kazį Laukaitį, kaip per klaidą vakar dienos "Drauge" buvo parašyta.

× Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atsiūrimo 60 metų sukakties minėjimo banketas įvyks lapkričio 25 d., sekmadienį, 7 val. vak. Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje. Meninę programą dalį išpildys sol. Margarita ir Vacys Momkai. Akompanuos muz. Jurgutis. Šokiams gros Markausko orkestras. Šilta vakarienė. Bilietus galima įsigyti pas: Kulikauskienę, 735-5118, Cecevičienę, 523-4526, 376-0551, Ašukų, 863-2774 ir pas Bagdžių, 434-3713. Visuomenę kviečiama bankete dalyvauti. (pr.).

× Tik \$345.00 19 m. Sylvania spalvota TV. Naujausias modelis. Gradinskas, 2512 W. 47 St., 376-1998. Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-6. Sekm. ir treč. užd. (sk.).

× Muz. Aloyzas Jurgutis su savo vadovaujamu Dainavos meno ansambliu, lapkričio 19 d., 10 val., pilname sėstate giedos švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke. Dainavos ansamblio valdyba mielai sutiko atlikti šią meninę paslaugą LB Brighton Parko apylinkės, šiais metais jai švenčiant savo veiklos sidabrinį jubiliejų. (pr.).

× Chicago Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos Tradicinės vakaras įvyks lapkričio 18 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre. Staliukus rezervuoti prašoma skambinti Julijai Smilgiei 925-9062. (pr.).

CHICAGOS ŽINIOS

MERAS UŽ STADIONĄ

Chicago meras Bilandis buvo užimtas naujo biudžeto sudarymu, paskiau naujos bibliotekos rūmų planavimu. Šiuos du uždavinius aptvarkęs, pareiškė, kad koncentruosis į naujo stadiono problemas.

300 NAUJŲ VAGONŲ

Chicago miesto susisiekimui užsakytą 300 naujų vagonų. Philadelphiajos Budd bendrovė pasiūlė juos pagaminti už 440,000 dol. Tai pigiausia kaina, pasiūlyta varžybose.

SUPERINTENDENTAS PASILIKS

Joseph Hannon, Chicago miesto mokyklų superintendentas, vėl ketveriems metams pasilieka šiose pareigose. Miesto švietimo taryba patvirtino naują sutartį su juo. Iki šiol jis gaudavo 56,000 dol. metams.

PRIMS MERGAITES

Susidarius finansiniams sunkumams išlaikyti Sv. Ignaco paruošiamąją kolegiją, 1076 W. Roosevelt Rd., Chicagoje, nutarta nuo 1979 m. rugpjūčio mėn. priimti ir mergaites. Ta mokykla turi labai gerą vardą. Ją lankė daug lietuvių. Ji įsteigta 1869 m., vedama jėzuitų.

Kultūrinės vakaronės su poetu L. Andriekumi Chicagoje metu. Iš kairės Pov. Gaučys, kalbėjęs apie poeto kūrybą, Nijolė Jankutė, vadovavusi vakaronei, Daiva Markelytė, skaičiusi poeto kūrybą. Nuotr. J. Kuprio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VEIKALO "SAMOGITIA" APATARIMAS

Lapkričio 9 d. Alicijos Rūgytės bute Liet. Istorijos draugija sušaukė mėnesinį savo susirinkimą, kuris buvo nepaprastai gausus — apie 30 narių. Prelegentas Jonas Našliūnas atsiminė angliškai parašytą prancūzo autoriaus knygą "Samogitia". Prelegentas ir visi klausytojai tikrai stebėjosi ta nepaprasta patriotine nuotaika, sklindančia iš kiekvieno knygos puslapio. Dar niekieno nebuvo taip išsamiai ir pilnai parašyta žemaitijos istorija, kaip to kitataučio. Pradeda nuo seniausių laikų ir ilgiau sustoja prie žemaičių kovų su kryžiuočiu ordinu. Pasakui Katkaus pergalę prieš švedus. Europos gynybas nuo mongolų ir totorių. Visur žemaičiai pasižymėjo savo narsa ir gudrumu.

Prelegentas ilgėliau sustojė prie Žalgirio mūšio epizodo, kur žemaičių narsa, jų kovos taktika atnešė lietuviams pergalę. Jis rekomendavo visiems tą knygą ne tik patiems įsigyti, bet ir padovanoti angliškai kalbantiems draugams.

Po paskaitos buvo kilę keletas klausimų, į kuriuos atsakė prelegentas Jonas Našliūnas. Kaip paprastai, susirinkimas baigėsi vaišėmis, kurias taip ištaigingai paruošė istorikė Alitė. Staliukus rezervuoti prašoma skambinti Julijai Smilgiei 925-9062. (pr.).

IESKO PADANGŲ VAGIŲ

67 automobilių padangos buvo perdurtos prie 80 ir Kilbourn gatvių, Chicagoje. Policija kreipiasi į kaimynus, prašydama padėti sugauti piktadarius.

MAZIAU NUSIKALTIMŲ

Didžiųjų nusikaltimų Chicagoje per pirmus 11 šiu metų mėnesių sumažėjo 7.1%. Padaugėjo moterų užpuolimų — jų buvo 1,141, žmonių nužudyta 644, apipletėjimų buvo 12,530, užpuolimų — 8,859. Bet vis mažiau negu pernai.

Sol. P. Ragienė ir pianistas M. Motekaitis, atlikę programą Cicero LB suruoštamame pokilyje. Nuotr. J. Kuprio

CHICAGOS AUKŠTESNIOJI LIT. MOKYKLA LAUKIA PARAMOS

Chicago aukšt. lituanistikos mokykla, veikianti Jaunimo centre, šį rudenį pradėjo dvidešimt devintuosius mokslo metus. Jei ji būtų jaunuolė ar jaunuolis, būtų pačiame savo amžiaus gražume: tik ką baigusi ar baigęs mokslus, bepradedanti ar bepradedęs savarankiškai gyventi, džiaugtis savo uždarbiu, darytis nebeprisklausomą nuo tėvų ar globėjų.

Deja, mokykla nėra jaunuolė, ir jai, nors ir dvidešimt devintuosius metus einančiai, vis tebereikia tėvų, kad savo vaikus į ją leistų, reikla globėjų, kurie ją savo aukomis paremtų. Jeigu mokykla pajėgė tiek metų dirbti, jeigu pajėgė išleisti 27 laidas su 847 baigusiais, tai rodo, kad buvo pakankamai tėvų, vertinančių mokyklą ir jos darbą. Yra pasigėrėtinau susipratusių šeimų, kurios gausias savo šeimas, net ligi septynių vaikų (Brighton Parko Siliūnai) perleido per šią mokyklą, visi puikiai baigę. Yra šeimų, kurios, gyvendamos už daugiau kaip 50 mylių nuo Chicago (pvz. Pemkų) jau daug metų kas sekmadienį vežioja savo vaikus į šią mokyklą. Dabar jau trečdalis mokinių atvežami iš artimesnių ar tolimesnių vietovių, kaip Hinsdale, Downers Grove, Buffalo Grove, net Beverly Shores. Tai didelis idealizmas tiek iš tėvų, tiek ir jų vaikų, mūsų mokinių, pusės. Jų dėka mokykla laikosi.

Betgi ne viena lituanistinė mokykla vien iš mokesčio už mokslą neišsilaiko. Jai reikia paramos iš šalies, iš globėjų. O tais globėjais kviečiama būti visa lietuviška visuomenė. Laikraščiuose skaitome, kad vieno-kia ar kitokia proga aukojama tam ar kitam labai gražiam tikslui. O ar tokia proga paaukoti mažesnę ar didesnę auką mokyklai nebūtų kilnu? Būtų, bet ar daug kas susipranta? O mokyklai auka ne taip greit bus pamiršta kaip mirusiam vainikas, kaip kalėdinė kortelė.

Pasitaiko ir graudžiai juokingų dalykų, kai mokykla gauna iš turinčios būti kilnia įstaigos aukų lapus su prašymu su tais lapais rinkti mokyklai aukas, o

pusę sumos nusiųsti jiems.

Darbas mokykloje nėra lengvas nei mokiniams, nei mokytojams. Jis dirbamas tyliai, be triukšmo, be fotografų. Jo sėkmingumas priklauso nuo to, kiek į jį širdies įdeda ne tik mokytojas, bet ir mokinys. Dirbama ne parodai, ne reklamai.

Betgi kartą į metus ir mokykla nori pabendrauti su tėvais ir plačiaja lietuviška visuomene. Tam tikslui ji ruošia savo tradicinį vakarą. Tokį vakarą, iš eilės jau dvidešimt penktą, Chicago aukštesnioji lit. mokykla ruošia lapkričio 18 d. Jaunimo centre. Programą atliks patys mokiniai: vaidins, šoks ir dainuos, nekonkurudami lietuviškam teatrui, nekonkurudami baletu studijoms, operos chorui ar ansambliams. Bet visa darys iš širdies. Gal kai kur ir suklys, bet argi už tai jaunimui neatsileisime?

Atvykite, paremkite mokyklą. O paramos ji reikalinga, nes šią vasarą vėl turėjo pati išleisti V. Augulytės ir J. Masilionio "Lietuvių literatūros" vadovėlį 5 klasei, tuo užsitraukdama daugiau kaip 5,000 dol. skolos. Tikime, kad su lietuviškojo švietimo reikšme suprantančių lietuvių pagalba vėl tvirtai atsistosis ant kojų.

Kad mokyklos vakaras pasisektų, rūpinasi mokytojai, ruošdami programą, rūpinasi tėvų komitetas, kad atsilankę svečiai būtų pavalgę, neįstirošę, kad būtų gera nuotaika.

1978-79 mokslo metų komiteto sudaro: pirm. Donatas Tijiūnėlis, sekr. N. Gaurilienė, išd. J. Zalatorius, pareng. vadovė J. Smilgienė, metr. globėja I. Pėnienė, spaudos vad. E. Lapėnienė. J. Masilionis

KANADOJE

— Duetinis koncertas dviejų solisčių — G. Capkauskienės ir S. Žiemelytės rengiamas gruodžio 9 d. AV parapijos salėje. Jos pirmuosius žingsnius dainavimu pradėjo Montrealyje sol. E. Kardelienės dainavimo studijoje.

— A. a. Ona Ivanaušienė, 58 m., mirė lapkričio 3 d. šv. Mykolo ligoninėje po sunkios ligos. Vėlonė kilusi nuo Slavių. Ji per daugelį metų negalavo širdimi, bet mirė nuo skrandžio vėžio. Vėlonės laidotuvsė dalyvavo labai daug tautiečių. Palaidota šv. Jono liet. kapinėse. Vėlonės paliko vyrą Kazimierą ir sūnų Tomą, XII klasės moksleivį.

— Toronto lietuvių teatras Aitvaras pastatė J. Grušo dramą "Tėvas ir sūnus". Veikalą režisavo Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

— Dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės kūrinių paroda — lapkričio 25—26 dienomis lietuvių namuose Toronte. Bus išstatyti grafikos ir tušo kūrinių. Dailininkė baigė meno mokyklą 1973 m.

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBĖSE

— Dr. Jonas Maurukas, iš Elyria, Ohio, savo patentą — Serumo apsaugojimas diagnostiniams kompiuteriams standartizuoti — pardavė didelei medicinos instrumentų ir reikmenų bendrovei Beckman Inc., Los Angeles, Calif. Toji bendrovė dr. J. Mauruko išradimą tyrinėjo dvejus metus ir nuo 1978 m. spalio mėn. pradėjo masinę gamybą. Bendrovė, kuri veiklą pradėjo tik smulkiu žemės rūkštingumo tyrinėjimu, išsiplėtė ir šiais metais jau darė virš 300 milijonų dolerių apyvartos.

— Mirė J. Chodakauskienė. Spalio 21 dieną, Seattle, Wash., sulaukusi 79 m. amžiaus mirė Jadvyga Chodakauskienė, buv. Panevėžio miesto burmistro žmona. Burmistras Chodakauskas buvo Sofijos Smetonienės ir Jadvygos Tubelienės brolis. J. Chodakauskienė nuo 1956 iki 1961 metų gyveno Los Angeles, o vėliau persikėlė gyventi į Seattle pas sūnų Stasį. Palaidota Seattle šalia savo sūnaus Stasio, kuris prieš kelis metus staigiai mirė. Vėlonė, atsidūrusi tremtyje su mažyčiu vaiku, daug vargo, tačiau visada buvo giedrios nuotaikos ir nepasimeistavime krašte. Dirbo paprasčiausią darbą, kad tik sūnus galėtų siekti mokslo.

Peter Osnos, "Washington Post" tarptautinių žinių redaktorius, anksčiau buvęs korespondentas Maskvoje, kalba pabaltiečių forume Washingtono spalio 7 d.

DIDŽ. BRITANIJOS

— Nauja knyga. Dėl įvairių sutrikimų spaustuvėje ilgiau užtrukusi knyga apie Britanijos lietuvių jau atspausdinta ir atiduota ryškiai. Jos pavadinimas: "Didžiosios Britanijos lietuvių. Sąjunga. Britanijos lietuvių 1947-1973". Netrukus ji bus išsiuntinėta užsisiakiusiems. Leidėjai ypač siūlo tuo stambiu (366 puslapių) didelio albuminio formato iliustruotą leidiniu pasidomėti tiems lietuviams, kurie kadaise yra gyvenę ir dirbę D. Britanijoje ir dalyvavę tautinėje veikloje. Knygą gaus tik tie, kurie bus ją užsisakę. Ji nebus siunčiama visiems "Nidos" knygų klubo nariams, bet tik tiems, kurie pareiškė norą ją gauti.

— Iš Moterų būrelio valdybos pasitraukė dvi narės: Benita Bedarfenė ir Teresė Zaleskienė. Bedarfenė buvo pakviesta įeiti į LVN valdybą vietoj pasitraukusio G. Beresnevičiaus, o T. Zaleskienė dėl susidėjusių darbo sąlygų. Moterų būrelio valdybon įėjo Teresė Bačienienė ir Birutė Romeikienė. Abi parengimų komisijos.

OKUP. LIETUVOJE

— Panevėžio dramos teatras savo 39-ji sezoną pradėjo V. Šekspyro "Andros" pastatymu. Teatrui vadovauja Juozas Milinins. Šį sezoną bus pastatyti šie veikalai: B. Sruogos lyrinė drama "Pavasario giesmė", austrų dramaturgo F. Mochwelderio komedija "Nekaltasis" (scenarijus rašė V. Blėdis), naujas J. Grušo veikalas "Requiem bajorams", Alfredo de Miusė — "Pašvietėjas".

ARGENTINOS

— Kun. J. Dambrauskas, tėvų marijonų provinciolui, svečiui iš Amerikos, buvo suruoštos išleistuvės. Prieš pradedant vaišintis, kun. J. Petraitis palaimino stalą. Vaišės praėjo malonios ir draugiškos nuotakoj. Atsisveikinimo kalbas vadovaujant šiam vakarui Z. Juknevičiui, tarė: R. Stalioraitis — SLA, V. Grigaitis — S. Židėnys, U. Šilaitienė — Birutės draugija, B. Blumbergas — Šv. Cecilijos choras, Art. Mičiūdas, J. Gilvydis — kinas "Vytis", O. Kairėlienė — "Laikas", J. Čekauskas — Rotary klubo vardu, P. Sakalauskas — paraplečių vardu ir seselė Elenisa iš Rosario. Kalbas užbaigė svečias kun. Juozas Dambrauskas. Jo kalba nepaprastai nuosirdi, katalikiška ir patriotiška. Prie šio rengimo savo darbu prisidėjo: E. Jasinevičienė, U. Žukauskienė, O. Marčiūnienė, I. Šilaitienė, I. Posaite, O. Morčūnienė, B. Gokienė.

— Nemuno draugijoj. Spalio 19 d. Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčioje buvo šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas, Motinos dienos proga. Mišias atliko kun. J. Petraitis, o pamokslą apie motinas pasakė kun. Juozas Dambrauskas, MIC, marijonų Provinciolas, atvykęs Argentinon oficialiam vizitui. Po to kunigai ir grupė Nemuno draugijos narių buvo pakviesti arbatėlei bei užkandžiams Anelės Augštaitienės namuose.

— Rapolas Klimanskis, švedamas savo 81 metų sukaktį, susilaukė daug svečių, kurie išklauzė šv. Mišias jo paties koplyčioje po to buvo turtingai pavaišinti. Svečių tarpe buvo ir daug argentiniečių.

— Matas Krukonis, gyv. Korobos mieste, po operacijos sustiprėjo ir lankėsi Bs. Aires mieste.

— Prisimenant a. a. Mariją Virbickienę, atvykusią į Argentiną dar prieš I-ji pasaulinį karą, mirusią prieš metus, spalio 30 d. lietuvių parap. bažnyčioje buvo atlaikytos šv. Mišios, po kurių Albino ir Onos Preikšų namuose įvyko nuosirdus savųjų susijimas ir vaišės.

AUSTRALIJOJE

— Melbourne sėkmingai veikia "Gintaro" ir "Klumpakojos" tautinių šokių grupės.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoras, MIC, knygoje:

"MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE"

Knyga yra tik teologinė, ji dėl jėgų vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti klekvančiam lietuviui, besidominciam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato, 440 psl. — kaina \$3.00. Galima įsigyti "Drauge".

Kazio Barausko

is "Draugo" Rimties Valandėlis Parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONES

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Drauge" skyrė. Jo atminimui kun. P. Patlašas rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiausius. V. Bagdanavičius laidojant vėlonę sakė, kad "jokio straipsnio rašymas vėlonioi taip nedidoma kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Persiuntimas 25 centai. (Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).